

DOPISI.

Sheboygan, Wis. — V nedeljo dne 23. marca se vrši seja naše krajevne organizacije SRZ. Seja se vrši v dvorani rojaka J. Bogataja. Začetek seje točno ob 2 popoldan. Priporočamo, da se te seje udeležijo gotovo vsi člani naše organizacije, kakor tudi vsi zastopniki, katere so imenovala društva.

Kér je dnevni red seje važen sploh in posebno še z ozirom na pismo poslano od eksekutive S. R. Z. glede velepomembne spremembe, ki se ima izvršiti v naši organizaciji, je nujno priporočljivo, da se o stvari natančno dogovorimo in poučimo. Vsled tega upamo, da se gotovo vsi člani udeležijo polnoštevilno in točno te seje.

Očividno je, da je poštvalnost in veliki uspeh z ozirom na denarno podporo slov. rep. združenju od strani slovenskega delavskega naroda v Ameriki presenetil vse nasprotnike ideje in delovanje SRZ., tako gotovo bodo tudi presenečeni takrat, kadar bodo dana prilika slov. rep. združenju neovirano stopiti pred maso našega naroda v domovini. In do tega časa ni več daleč.

Politična in narodna zgodovina se ne sme in se ne bo pisala brez dejanskih uspehov org. "Slov. repub. združenja". To naj nam bo v vzpodbudo. Da bode uspeh za naše ideale in principe popolnejši, zato, pripravo se temeljito!

Za odbor krajevne org. SRZ. v Sheboygan, Wis.,
Frank Sepich, tajnik.

Lorain, O. — Vsi narodi poznajo zasledujoči potek mirovne konference v Parizu, kajti od te je odvisno celo človeštvo. Politični dogodki v Rusiji so stopili v ozadje, politični preobrat v Nemčiji malo bolj zanima razne politike.

Nihče ni sanjal pred par leti, da se bodo izvršile v centralnih državah tako velikanske izpremembe, da bo nemški cesar primoran iskati si zavetja v tujemstvu, on, ki je hotel poveljevati vsemu svetu. Z njim morajo deliti isto zaslužno plačilo drugi njegovi bratci, razni kralji in cesarji, katerih je kar mrgolelo v Nemčiji. Isto je tudi zadelo avstrijskega Korička.

Toda nihče ne žaluje za temi, ampak vsi narodi, kateri so bili prej tlačeni in zatirani od teh pijavk so se oddahnili ter pričeli vsaj nekoliko prosteje dihati.

Med temi narodi je tudi slovenski narod v stari domovini. Toda zopet mu grozi, da bo moral še nadalje prenašati monarhistične okove. Ni še prost, ampak zopet ga hočejo vkleniti v verige, katere je moral že prenašati stoletja.

Da se to ne zgodi, moramo Slovenci v Ameriki delati in protestirati proti temu nasilnemu monarhističnemu zasledovanju. Dobro vemo, da se narod v starem kraju prizadeva in deluje kolikor mu je le mogoče, da zadobi pravo svobodno državo, to je ljudovlado. In mi smo primorani, da jim pomagamo. Radi tega se moramo še tesneje okleniti SRZ. in delovati po načrtih in ciljih, katere je SRZ. sprejela za svoj program.

V ta namen sklicuje tukajšnja okrajna organizacija SRZ. velik javen shod, kateri se vrši v Alojz Virantovi dvorani 23. marca ob sedmi uri zvečer. Kot glavni govornik bo nastopil g. Frank R. Z. iz Chicago, Ill. Na ta shod so vabljeni vsi Slovenci v tej nasebi in bližnji okolici, da se udeležijo v največjem številu. Kdor koli ima le količkaj dvoma o kakšni stvari, naj pride na ta shod in dobil bo zaželeno pojasnilo.

Odbor lok. org. SRZ.

Cleveland, O. — V zadnji številki "Prosvete" od 12. aprila je bilo pomotoma poročano, da priredi tukajšnji slov. soc. klub večselic z dramatičnim igrakom "Samsovoj" dne 30. marca.

Da ne bo kakšega nesporazuma, jeja, se v toliko popravi, da to veselico in dramatično igr. "Samsovoj" priredi "Slovenski pevski zbor "Zarja".

Kér se Slovenci v Clevelandu in bližnji okolici jako zanimajo za dramatične prireditve, smo pripravi, da se bodo rojaki udeležili te prireditve v obliki številu. Ves odbor se trudi, da bo prireditev zadovoljila vsakogar, poslušno in lepev in igratelje.

Radi tega se najljubše vabijo vse tukajšnje rojake in kakor to

di iz bližnjih okolice, da se udeležijo te veselice v polnem številu.
Louis Pečenko.

Somewhere in America. — Delirij sežiganja copernice in slikanja hudiča na steno je zašel tudi v živce dr. Goričarja, ki zdaj pogreva izmisljene paratovske dekretne in razne kanibalске "storije" iz Rusije, "Glas Naroda" pa tiska posušeno tekočino Goričarjevega delirija, dasiravno urednik dotičnega lista sam ne verjame v take "storije", še manj pa verjamejo razumni čitatelji. Punk! — Razne delavske misije, kot n. pr. švedska, ki so bile v Rusiji, ne vedo nič povedati o saratovskih dekretih, pač pa obsodijo fisto, kar je obsodbe vredno. V enakem deliriju je znani milvauski zagar, ki se lovi "storije" nekega reverenda Simmona, kateri je šel v Rusijo evangelizirati, a ko ni bilo nič s tem businessom, je pa prišel v Ameriko praviti o tem, kar je slišal od Anške, kateri je povedala Neška, da je čula od Katke, ko je pravila Cilki, da je Marička zvedela od svoje stare tete, kateri je povedal njen brat, da je slišal od svojega strica, kako so nekeje govorili o tem, kar so slišali od drugih. Punk!

Simmon, Goričar in drugi sežigalci copernice govorijo ravno to, kar hočejo ameriški kapitalisti, ki se zdaj trudijo na vse načine, da bi ustvarili anarhijo v Ameriki v svrhu, da uničijo delavske organizacije in zadržijo podraževanje industrij. Hape! — Kajtebriga.

POZIV ZA ZDUŽENJE PEVSKIH DRUŠTEV.

Slovensko Pevsko društvo "SAVA" je na svoji zadnji seji sklenilo, da stopi v zvezo s slovenskimi društvi v Chicagu in okolici z namenom, da se osnuje zveza pevskih društev.

V Chicagu samem in okolici v Waukeganu, Milwaukee, Sheboyganu, La Sallu in drugih bližnjih krajih je najmanj po eno pevsko društvo. Vsako zase životari in se trudi s prijatelji petja, da goji našo krasno pesem. Včasih priredi kako društvo kak koncert, z večjim ali manjšim uspehom in če je finančno dobro izpadel, se smatra navadno za uspeh.

V Ameriki obstoji zveza pevskih društev, ki ji pa ne pripisujemo posebnega pomena, kajti daljave so prevelike in zvezane z ogromnimi stroški, da bi bili mogoči skupni koncerti vseh društev. Po naših mislih bi se dosegl brez primere večji uspeh za našo pesem, če ustanovimo zvezo v manjšem obsegu, to je primeroma za daljavo sto milj ali malo več od Chicaga. Imamo izvrstne zveze s kararni, skupne koncerte bi priredili z manjšimi stroški in uspeh bi bil moralen in materijalen.

Mi smo sklenili, da izvedemo mnenja slovenskih pevskih društev. Zveza bi bila v prvi vrsti zato, da bi priredili po vsako leto nekaj koncertov v Chicagu in vseh mestih tega okrožja, ki bi mogla pokriti vsaj stroške z vstopnicami. Nastopila bi društva posamezno in skupno vsa društva skupaj bi zmožla program, ki bi bil umetniško izveden medtem ko ni danes vsled tukajšnjih razmer nobeno društvo tako močno in toliko izkolano, da bi moglo samo prirediti vsaj deloma uspešen koncert.

Zveza bi bila velikega pomena za medsebojno izpoznavanje, vzbuja bi zanimanje za slovensko pesem, skrbela za učitelje in gradivo — sploh bi opravljala vsa dela, ki bi bila potrebna za uspeh našega združenja. Natančnosti bi določili na skupnem sestanku.

S tem smo seveda povedali le glavni potez naloge zveze. Potreben bi bil skupen sestanek v ta namen, kjer bi se ukrenilo vse potrebno. Zato sugeriramo:

Da bi se vršil skupen sestanek dne 12. in 13. aprila v Chicagu. Da bi vsako pevsko društvo v Chicagu in okolici — na severno do Sheboygana, južno do La Salla ali malo dalj — razdalje ne smejo biti prevelike radi stroškov — enako na vzhodno in zahodno stran, volilo po tri delegate za ta sestanek.

Če se strinjate s to idejo, prosimo, da sporočite pismeno najkasneje do 1. aprila in če se ne strinjate, bi tudi radi vedeli za vzrokov zadovoljila vsakogar, poslušno in lepev in igratelje.

Če obstoja v Vašem kraju pevsko društvo, katerega bi mogoče preželi, prosimo Vas, da nam spo-

ročite ali pa da poveste društvu samemu, kajti medsebojna vez je danes tako slaba, da ne vemo za vsa društva, še manj pa za prave naslove tajnikov.

Takoj po 1. aprilu pripravimo vse potrebno in Vas obvestimo o tem.

S pevskim pozdravom
Frank Gottlicher,

Naslov: Frank Gottlicher 2657
So. Lawndale Ave, Chicago, Ill.

Od nekd. — Cenjeni urednik! — Vem, da se boste čudili, da se obračam do Vas, da priobčite te vrstice, ki govorijo o mojem pričanju. Če bi poznali razmere pri našem časopisu, kot jih poznam jaz, bi se prav nič ne čudili, da sem se obrnil do Vas, da priobčite moje poslanje. Na Vas se lahko zanesem, da boste molčali in ne boste govorili okoli, kdo vam je poslal te vrstice. Če bi bilo moje poslano pričbeno v naših listih, ali veste kaj bi sledilo? Prav unazadna denunciacija pri mojem škofu. Zatožili bi me, da hujškam ljudstvo proti cerkveni in posvetni gospodski. Zagovarjati bi se moral, pa tudi posledice ovađstva bi neizostale. Mislim, da je nepotrebno praviti, kdo bi me naznanil škofu. Gospod kolega, ki je prevzel posel ovađuha ni le znan slovenskim duhovnom, marveč ga poznate tudi vi in zato je nepotrebno, da ga imenujem. Moje ime najtorej ostane tajno, dokler med mojimi tovaršili ne prodre spoznanje, da se ne damo več terorizirati od nekega meniha, temveč bomo fako govorili, kot misli naše srce, ki je s slovenskim ljudstvom.

Dolgo časa sem gledal gonjo, ki jo je vzpizoril neki menih v listih, ki so katoliški. Molčal sem, dasiravno mi je moje srce govorilo, da naj se vprem početju. Ali kako naj se vprem, če vidim, da je skoraj vse naše časopisje pod kontrolo menih. Kako naj spremljam odprto besedo, ko ima menih svoje volune celo tam, kjer nima vpliva. Po daljšem premišljevanju sem sklenil, da priobčim svoje poslano v "Prosveti".

Slovenski duhovni v Ameriki, ne menih, smo po svojem mišljenju republikanci. Strinjamo se s programom SRZ., le poguma nimamo to povedati na glas. Mogoče bi se še zdavnej izrekli za program SRZ., da nas ni neki menih na zborovanju naše zveze premotili, da je SRZ. boljševiška organizacija. Dal je takrat svojo častno besedo kot katoliški duhoven, in zato smo verjeli in sprejeli sedmo točko v naš program, dasiravno sta naša pamet in srce govorila drugače. Rekel je, da ima dokaze, dal je še častno besedo, in ta je držala. Iz listov, ki so prišli iz starega kraja, smo se lahko prepričali, da je nas dični dr. Krek ravno to zagovarjal, kar priporoča SRZ. "Slovenska ljudska stranka" je za jugoslovansko federativno republiko in za ločitev cerkve od države. Dr. Krek je poslednje še posebno priporočal pred svojo smrtjo. On je bil prepričan krščanski sociallec in zagovornik načela, da delavec in kmet dobita, kar njima gre po božjih postavah. Po naši pameti to pomeni, da naj tisti je, ki dela ali opravlja koristno delo za človeško družbo. Odkar je pričela gonja proti SRZ., v gotovih listih, ki so na glas, da so katoliški, sem opazil, da je pričelo zginjati zaupanje med verniki v moji fari napram meni. Zdi se mi, da sem opazil poglede, ki govorijo: Aha, ti si tudi eden tistih, ki nas hoče prodati nove-mu kralju. Ti nisi z ljudstvom, ki si ne želi kralja, ampak hoče samo odločati o svoji usodi.

Vidite govoriški, taki pogledi zbadajo v dušo, v srce in bolijo. Prepričan sem, da če bomo hodili dalje po tej poti in se ne pridružimo SRZ., javno, da bodo časoma postale naše cerkve prazne, ker bo naše ljudstvo videlo v nas špijone nove monarhistične vlade. Dokaz imamo že tukaj, da nam ljudstvo obrača hrbet.

Slovenska narodna podp. jednota, ki najbolj glasno nastopa s svojim glasilom za jugoslovansko federativno republiko, je v zadnjem letu pridobila nad pol drugo tisoč novih članov, naša katoliška jednota je pa izgubila do 400 članov. Nasprotno jednote naraščajo v članstvo, naša pa da. Kdor ni natanč slep, je moral opaziti to resnico, ki je izrazovito znamenje, da moramo zavzeti glede bodoče jugoslovanske dr-

VABILO NA VESELICO

katero priredi

SLOVENSKA GODBA NA PIHALA IN PEVSKI zbor odsek društva "Vihar" v Dunlo, Pa. dne 29. marca, 1919 v dvorani društva Vihar na Dunlo, Pa.

Začetek veselice bode točno ob 6 uri zvečer.

Vstopnina za možke osebe je 50c. Ženske so proste vstopnine.

Svirala bode domača godba pod vodstvom gos. Nikolaj Charne. Ujzdno vabimo vse slovenske občinstvo domače in bližnje okolice, da se množtevno vedeže te zabave. Še posebno želimo povabiti rojake iz Lloydell, South Fork, Conemaugh, Bon Air, in Maxhom, Pa. Zapelo se bode več krasnih slovenskih pesmi in z vsem bo izvrstno postroženo za stare in mlade, dobra kapica za želja grla in prigrizek za prazni želodec bo preskrbljeno. Pridite vsi in se zabavajte z nami vabi ODBOR!

Naravna spomladanska zdravila

Izčistijo kri, želodec in ves notranji del telesa. Rabite varna, zdrava, nenavarna staroznana in delujoča družinska predpisana zdravila kot

OCETA MOLLINGERJA SLAVNI ZELIŠČNI ČAJ.

15 različnih in zelo koristnih za kri, jetra, vranico, obisti in želodec sestavljenih snovi.

Desettisoče ljudi je postalo zadovoljnih s tem, da so rabili Oceta Mollingerja čaj. Ves svet pozna vrednost tega zdravila. Za stare in mlade obojega spola.

Pošljite \$1.10 danes za velik družinski zavoj.

Priložite gotov denar, znamke ali pa money order.

NASLOVITE NA:

MOLLINGER MEDICINE COMPANY,

21 Mollinger Building, 14 East Park Way N. S. Pittsburgh, Pa.

PIŠITE PO NAŠ BREZPLAČNI VZOREC.

Možje in žene

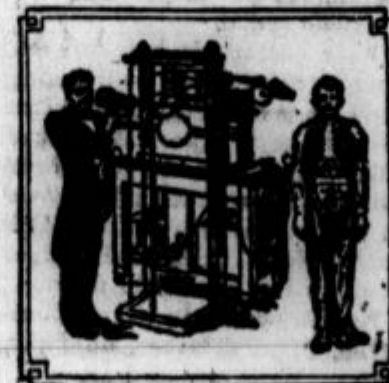

PROFESOR DR. B. F. MULLIN,
411—4th Ave. Pittsburgh, Pa.

Četrtoposlopje od Smithfield ulice, nasproti glavne pošte.
URADNE URE SO: od 9 do 6 in ob nedeljah pa od 10 do 2 ure.

Glejte pazno za ime in številko.

(March 5, 7, 12, 14, 19, 26, 29.)

Čemu biti bolan in slab?
KO STE LAHKO ZDRAV IN KREPAK.

Pridite k meni, jaz sem specialitet s tridesetletno izkušnjo v nekaterih največjih bolnišnicah. Jaz sem ozdravil že tisoče bolnikov in sem v stanju tudi vam pomagati.

Ne trpite dalje. Pridite k meni in sledite mojim nasvetom. Pregledba s X-ray žarki brezplačno.

Jaz imam najnovejšo električne aparate in moja skušnina mi omogočuje uspeh, kjer drugi zdravniki niso uspešni.

Ako trpite vsled krvne bolezni, slabosti, krvi, ali obistne nerednosti, kožne bolezni, ali kakšne tajne bolezni, pridite v moj urad in jaz vam po možnosti pomagam.

PROFESSOR DR. MOORE'S

407 FOURTH AVENUE PITTSBURGH, PA.

Preko velike pošte.—Nad restavrantom.

Prinesite ta oglas, s seboj.

IŠČEM PARTNERJA!

Kateri se dobro razume pri čiščenju obleke (Dry Cleaning) in ki je privolji stopiti v zvezo za industrijo in trgovino. Kdor je za to sposoben in privolji iti z menoj v družbo, naj se obrne za vsa nadaljnja pojasnila osebno ali pa pismeno do mene.

Martin Dolinar, P. O. Box 172,
McMechen, W. Va.

THE FIRST NATIONAL BANK
CHISHOLM, MIN.

daje posebno pozornost na vse Slovenske rojake, ki vlagajo denar v hranilnici. Vaš rojak J. Osbolt se je vrnil k nam vslužbo in bode vselej točno pazil na vse vaše potrebe pri naši hranilnici. Oglasite se pri njem, on vam bode točno in uljudno postregel. Hranilnica (bank) je odprta vsak dan od 9 ure jutraj do 3 ure popoldne in v sobotah pa zvečer od 7 do 8 ure. Pridite in se prepričajte.

Naš slovenski semenski katalog za leto 1919 pošljemo brezplačno vsakemu ako nam piše zanj. Ne pozabite pisati po enega takoj. S tem si prihranite vaš denar.

Naslov je:

International Seed Co.,
101 Dixon Bldg.
PITTSBURGH, PA.

Zdravstveni urad

piše Dr. Welsman.

NOTRANJI PARASITI THE NEMA-TODES ALI NITNA GLISTA.

Nitne gliste ali kakor ji nekateri imenujejo iglene drobne gliste, je drugi navadni del družine okroglih glist. Te so veliko manjše od navadnih velikih okroglih glist, redko kedaj nad en palec dolge in so čisto podobne navadni niti v svoji debelosti torej od tu prihajo tudi njih ime. So bele barve in se navadno drže v malem spodnem odvajalnem prostoru in v zelo velikem številu in navadno se preselijo od tod v glavno črevo ali zadržijo in od tu ven iz človeškega telesa, kjer se jih večkrat zapazi v obliki pozneje. Veda računa, da se njih jaca ne vaje v človeku, temveč se računa, da se izvleče nekoč od zunaj in prihajajo v človeka enako kot velike okrogle gliste torej potom slabe hrane in pri zavžitju vode. Domača hišna muha se smatra, da je oni faktor kateri prinaša to zalego glist, vled tega bi se moralo strogo paziti na vso jedilno hrano in še posebno ono hrano katero se namerava jesti surovo, da ne pride v dotiko s temu muhami.

Znamenja za te vrste gliste so vseh obzirih skoro enaka s onimi od velikih okroglih glist; sicer je pri teh še eno zelo dobro znamenja, da vas v zadnjem črevesu zelo segačejo.

Za vničenja teh parasitnih sitnežev je uporaba Laxcarina skoro eno najboljših sredstev. Vživano kakor se vam priporoča, in le redko kedaj, da ne bi dalo popolno zdravilsko zadovoljnost.

Laxcarin se prodaja pri Laxcarin Products Co., Dept. 2, 3, Pittsburgh, Pa. Cena je en dolar zavoj — polno zadostilo šest zavojev za pet dolarjev. Pošljemo poštne prosto za gotov denar, money order ali poštne znamke. — Ne jemljite nobenih ponaredb.

Severova zdravila vseh vrst bolezni v zdravju v zdravju

Ali ste hripavi?

Hripavost je ponavadi vzrok prehlajenja. Vaše grlo je vneto, glas postane bobnen, kašelj postaja silnejši in ne da celo dihati. Ne počutite se dobro in ne veste kaj bi počeli. Toda čemu trpeti? Vzemite

Severa's

Balsam for Lungs

(Severov Balsam za Pljuča) in odmorev vam takoj. Prijeto zdravilo je proti kašlju, hripavosti, vnetju grla, prehladu in zbadanju, kakor tudi proti kroničnemu kašlju. Odrasli kakor otroci ga lahko vzamejo. Prodaja se v vseh lekarnah. Cena 25 in 50 centov.

W. I. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Cenjeni rojaki pozor!

Cenjenim rojakom naznamimo, da mi kupujemo vse Liberty Bonde ter jih plačujemo v gotovem denarju po dnevnem KURZU (njih vrednosti). Rjaki, katerim je nemogoče priti osebno v naš urad, naj pošljejo svoje BONDE v priporočnem pismu (registriranem), ker na drug način mi nismo odgovorni v slučaju izgube po pošti ali drugi pošiljavi. — Pošljite na naslov:

Mr. John Bahorich, 129 Bakerswell Bldg., Pittsburgh, Pa.
John Žerovec.

NAZNANILO.

S tem naznanjam vsem rojakom in slavnom občinstvu Pittsburgh, Girard, Mulberry in Breezy Hill, Kans., da imam jamčeni čisti jabolenik (eider) na razpolago v posodah 16 in 32 galonov, katerega pripeljem na dom ali na društveno veselico, piknik ali kjer koli hočete v ti okolici, poleg vam preskrbim tudi dovoljno število kozarecev. Torej svoji k svojim. Kadar rabite pa se pri meni oglasite osebno, pismeno ali pa mi telefonirajte, za ceno in povejte točno za kdaj potrebujete.

ADOLF KURENT,

P. O. Box 65. Telefon 225 S. 18
Breezy Hill, Kans.

NAPREDEK

"Prosveta" piše za blagostanje ljudstva. Ako se strinjate s njeno idejami, podpiraj trgovce, ki oglašajo v Prosveti. — V salgi imam vse za vsakdanje potrebe ne po zmerni ceni.

ANTON ZORNIK,
Hermine, Pa.

POZOR GOZDARJI!

Dober kovač želi stalno delo pri gozdarjih. Imam večletno skušnjo v gozdarskem poslu. Ako kje potrebujete takega delavca, tedaj pišite na: F. C., 685 Elandale, E. Akron, O.

žave drugo stališče, kot smo ga zavzeli do sedaj.

Če se bomo dali še v bodočnosti voditi od menih v tej stvari, bomo ostali nekega dne voditelji brez naroda za nami. Po mojem mnenju je najboljšje, da skličemo zborovanje naše zveze v Joliet, ali katero drugo mesto. Na to zborovanje povabimo voditelje SRZ in debatiramo z njimi o programu SRZ, kot z možni, ki imajo danes zaupanje slovenskega ljudstva. Ne oziirajte se, kaj poročajo kateri menih, saj menih niso še nikdar poznali kaj ljudstvo hoče in zahteva. To je najkrajša pot, da popravimo svojo storjeno napako.

Če pa želi kateri mojih tovarišev spregovoriti o stvari, naj se pa obrne na republikanske liste, ker sem prepričan, da nam bodo odstopili potrební prostor za javen razgovor.

Slovenski duhoven, pa republikanec.

Nekoliko kritike.

Glencoe, O. — Čital sem zapisnik zadnje letne seje gl. odbora SNPJ in ker so zaključki te letne seje jako "interesantni", zaslužijo pošteno kritiko.

Na tej seji je bilo sklenjeno, da "SNPJ plača za oglaševanje uradnih stvari "Prosveti" \$300 na leto in da "Prosveta" plača SNPJ za uradne prostore in čiščenje ter kurjavo \$100 mesečno.

Meni se ta stvar vidi ravno tako, kot da bi vzel iz desnega žepa ter dal v levi in obratno. Toda obadva žepa se držita enih in istih hlače, katere so enega gospodarja.

Ne verjamem, da bi kateri list hotel priobčevati vse društvene stvari za \$300 na leto, še manj pa, da bi katero podjetje hotelo plačevati \$100 za najemnino uradnih prostorov, v katerih se sedaj nahaja uredništvo "Prosvete".

Rad bi vprašal gl. odbornike, če gavo je poslopje, v katerem se nahaja uredništvo "Prosvete"? Če gavi so prostori, v katerih se nahaja uredništvo "Prosvete"?

Ali ni "Prosveta" pripomogla SNPJ do tega stališča, na katerem se sedaj nahaja Ali ni ravno "Prosveta" pripomogla SNPJ do tako častnega števila članov, da imajo sedaj skoro 18.000 članov in 5000 otrok?

"Prosveta" je dotični list, kateri je zbudil slovenski narod v Ameriki iz duševnega spanja in pokazal pot, po katerem naj hodi, da pride do boljšega položaja. Za "Jednotino" poslopje je pa delovalo tudi prejšnje "Glasilo" in sedaj "Prosveta".

In sedaj naj se pa dnevnik "Prosveta" obremeni z stanarino, da se list ne bo mogel povečati, ker kmalo ne bo prostora za podučljive članke in druge stvari, ker bo cela srednja številka polna samih uradnih stvari.

Ker je poslopje jedrino in "Prosveta" istotako, čemu potem plačevati stanarino in za oglaševanje. Ako bi bil jaz v svoji hiši, bi ne plačeval stanarine in ravno tako ni potreba "Prosveti." Zadoštuje popolnoma ukrep zadnje konvencije, kateri bi se moral tudi vpoštevati kakor tudi enakopravnost in ne kršiti te lepe ideje. Čemu plačevati drug drugemu?

Upravni sklad se je povišal in naročnina se je istotako zvišala in radi tega smo člani oziroma naročniki upravičeni zahtevati, da se list poveča. Kajti sedaj je list "Prosveta" posebno še srednja ali obligatna številka tako prenapolnjena z uradnimi naznanili in objavami, da kmalo ne bo prostora za podučne in pripovedne članke.

Ko bi ne bilo treba "Prosveti" plačevati toliko stanarine, bi se list lahko povečal na sedem kolon, kar je pa sedaj nemogoče drugače, ako se uredništvo in upravništvo "zmufa" v podstrešje, kakor se je prej urejevalo "Glasilo in plačevalo le nekaj dolarjev stanarine.

To sem napisal z dobrim namenom in nisem imel namena žaliti katerega gl. odbornika, kajti jaz sem vedno za enakopravnost. Apelliram tudi na druge člane SNPJ, da me posnemajo in da naj apellirajo v tem smislu na gl. odbornike SNPJ.

Ignac Žemberger.

Uverjeni smo, da ima vaša kritika dober namen, vendar pa ni povsem pravilna.

Dasiravno imata "Jednota" in "Prosveta" enega in istega last-

nika, vendar se lahko zahteva vsaki čas od te ali one strani, da imajo poseben in natančen račun od uprave "Jednote" ali pa od "Prosvete". To pa je mogoče samo tedaj, ako sta podjetji gospodarsko ločeni.

Kar se tiče vsote, ki jo plača "Jednota" "Prosveti", za razne uradne priobčitve, res ni velika, toda kolikor je nam znano, tudi druge organizacije ne plačujejo svojim glasilom za enako priobčitev nič več. In glavni odbor je moral to vpoštevati. Ravnotako se je moralo vpoštevati, da uredništvo mora imeti svoje prostore, katere bi morali najeti in plačati drugod, ako bi jih ne imela naša jednota; prostori z enakimi ugodnostmi bi pa tudi drugod ne bili cenejši.

Naročnino na list se je moralo zvišati, ker se nam tisk vedno podražuje. Za povečanje lista smo pa gotovo vsi, toda v tej draginji to ni mogoče, dokler ne dobimo več naročnikov. Ako bi imeli svojo tiskarno, bi se že dalo pomagati v tem oziru.

Vin. Cankar, preds. SNPJ.

Gross, Kans. — Ker sem bil svoječasno tudi čitatelj in naročnik mesečnika "A. M." (menda je bil tudi urednik tega lista mesečnik, ker drugače bi se moral sramovati neumnosti in podlih napadov, ki je edino čtivo v omenjenem lističu) sem se toliko privdjal podlih laži in nesramnih obrekovanj, da sem lahko brez vsakega razburjenja čital največje nesramnosti. Ko sem pa zadnjič čital v "Prosveti" št. 55 izjavo ge. Minke Aleš, me je prijel taka slast, da ko bi bil Rasputinče v istem trenutku poleg mene, pripopal bi mu tak "flaster", da bi se mu celih deset let sanjalo samo o škoprivah.

Da brezčasnik hujša svoje bace na socijaliste in na druge poštene ljudi, bi mu že ne zameril tako hudo, ker vem, da s tem ne bo pridobil nobenega za svojo cerkev, temveč še celo odgnal te, katere ima na svoji strani. Toda, da je hotel preprečiti na tako nesramen način nabiranje prostovoljnih doneskov za milijonski sklad za SRZ, je pa že nesramnost, ki bi si jo moral sramovati tudi največji lopov na svetu. Čudno se mi zdi, da morajo ljudje sploh trpeti takega božjega namestnika (?) v svoji bližini.

Kakor vsi kralji, cesarji in druga kronana golazen sovraži vse, kar le količjak diši po svobodi in prostosti in demokraciji, tako so ljudje Rasputinovega kalibra nasprotni SRZ.

8. marca je podružnica SRZ v Grossu, Kans. priredila veselico z dramatičnim igrokazom "Trije tički", toda imperijalistični gospod vremena in vetrov je hotel pokvariti zabavo s tem, da je dotični dan prav pridno zalival vodo na nas uboge zemljane. Pogumne Grossčane pa to ni prav nič motilo. Ob določenem času so bili domačega vsi Slovenci v Frank Homarjevi dvorani, kjer se je vršila veselica in prepričan sem, da se nihče ne kesa, da je prebil večer skupno s prijaznimi Grossčani v domači zabavi. Upam, da se zopet kmalo snidemo ter tako skupno delujemo v korist našim trpečim bratom v stari domovini in poleg tega uživamo nekaj dobre zabave.

Naprej za SRZ ter pazimo na nesramneže kot je Rasputinče.

V. L.

Willard, Wis. — Kot nov naročnik lista "Prosveta" hočem poročati o tukajšnjih razmerah.

Ker se tukajšnja naselbina ni dovoljno odzvala pri zadnji kampanji za milijonski sklad, se je na zadnji redni seji sklenilo, da se skliče izvanredno sejo 30. marca ob eni uri popoldne, na katero se pozove vse tukajšnje Slovence, kateri imajo le količjak snilsa za politično pomoč našim rojakom v stari domovini.

Radi tega pozivljm vse tukajšnje Slovence, ki se le nekoliko zanimajo za SRZ in za njegovo gibanje in cilje ter ideje, da se udeležite te seje, na kateri se bomo pogovorili, na kak način bi mogli najuspešneje delovati v prid Slovencev in stari domovini.

Tudi mi smo prepričani, da naši bratje in sestre v stari domovini potrebujejo živl in obleke, to da po našem prepričanju potrebujejo bolj pogoje, pod katerimi si zamorejo ustvariti boljše življenske razmere.

Naša dolžnost je, da tudi mi stopimo v vrste bojevnikov, da ne

bomo zadnji v tem boju za naše pravice.

Akoravno so tukajšnje razmere težavne za marsikoga, in vsakdo mora gledati na vsak cent, vendar upam, da ne bo nobeden trdosrčen, da bi ne daroval po svoji moči.

Radi tega pozivljm še enkrat vse tukajšnje Slovence, da se udeležijo prihodnje izvanredne seje, katere se vrši 30. marca ob eni uri popoldne navadnih društvenih prostorih.

Mike Bombaš.

Nokomis, Ill. — O delavskih razmerah je bilo že nekoliko poročano iz te naselbine, ako se ne motim, da so take, kakor hočejo privatni podjetniki. Nekateri premogokopi obratujejo po dva, tri in jako redko se dogodi, da kateri obratujejo po štiri dni v tednu. Radi tega ne svetujem nobenemu rojaku, da bi sem prišel za delom.

Tem potom naznanjam vsem o nim rojakom, kateri so bili lansko leto meseca oktobra tukaj za časa stavke, da je sedaj ona afera poravnana, ko je tukajšnja premogokopna družba kaznovala delavce za deset dolarjev, ker smo zastrajkali. Obravnava je dokazala, da je bila družba vzrok stavke in sedaj mora povrniti vsakemu delavcu, kateremu je odtrgala pri plači deset dolarjev, to vsoto. Radi tega opozarjam vse rojake, kateri so bili kaznovani z imenovanjo globo, da naj naznanijo svoje bivališče tajniku tukajšnje lokalne organizacije U. M. of W., da dobi povrnjeno ono vsoto.

Luka Groser.

Gross, Kans. — Vsa društva SNPJ za državo Kansas se tem potom obveščajo, da se je sklenilo na konferenci, katere se je vršila dne 3. marca na Frontenac, Kans., in katere so se udeležili vsi zastopniki imenovanih društev, da se priredi skupna veselica vseh društev SNPJ v državi Kans. prvega maja 1919 na Franklin, Kans.

Isti dan se bo praznovalo tudi desetletnico razvitijske skupne društvene zastave.

Društvo "Rožna dolina", št. 92 SNPJ, preskrbi vse potrebno za skupno društveno veselico in objavi natančnejši program pozneje.

Ker smo zadnjih deset let, razun lanskega leta, še vedno skupno praznovali prvi maj, se tem potom apelira na vsa kansaška društva SNPJ, da na svojih društvenih sejah razpravljajo, da se kolikor mogoče v velikem številu udeležijo te skupne proslave prvega maja ter desetletnice razvitijske društvene zastave.

Ant. Šupar.

Greenland, Mich. — Iz vseh slovenskih naselbin v Združenih državah prihajajo poročila o slabih delavskih razmerah. Od povsod poročajo o veliki brezposelnosti, odpuščenju delavcev iz rudnikov in tovarn. Ista usoda je zadelata tudi to naselbino. Tudi v tej naselbini so zaprli rudnike, samo eden se obratuje, v katerem so zaposleni samo oženjeni. Toda niti ti toliko ne zaslužijo, da bi preživeli svoje družine. Kar je pa samec, so pa popolnoma brez dela.

Radi tega ne svetujem nobenemu rojaku, da bi sem prišel za delom, ker je istega nemogoče dobiti. Še mi se moramo seliti in iti s trebuhom za kruhom. Joe Michelich.

Gross, Kans. — Tem potom obveščam vse krajevne organizacije SRZ v državi Kans., spadajoče okrožni organizaciji SRZ št. 3, da se vrši prihodnja konferenca SRZ 23. marca t. l. ob drugi uri popoldne na Gross, Kans. Ker ne bom razposlal posebnega pismenega obvestila, opozarjam vse člane te organizacije, tajnike okrajnih organizacij in sploh vse Slovence, kateri se le količjak zanimajo za SRZ, da se polnočevilno udeležijo te konference, katere je bila zadnjič jako slabo obiskana radi nepovoljnega vremena in slabih potov.

Vsako lahko sprevidi, da je nemogoče napredovati, ako se ne bomo redno udeleževali sej, ampak bomo le nazadovali.

Ker je sedaj kampanja prve serije milijonskega sklada končana, ne smemo misliti, da je naše delovanje za SRZ končano, ampak nadaljevati moramo z našim delom, ker delo SRZ še ni končano.

Na prihodnji redni seji, bo obravnavano poročilo o kampanji za

milijonski sklad v teh naselbinah. Na redni seji 5. januarja je bilo namreč sklenjeno, da pošlje vsaka okrajna organizacija svoje nabrane prispevke direktno na gl. tajnika SRZ Anton J. Terboveca. Na tej seji bodo sedaj podali svoje poročilo zastopniki posameznih okrajnih organizacij SRZ.

Od nekega neznanega mi prijatelja sem dobil tudi list "Sloga", kateremu sem prav hvaležen, ker sem videl, v kakem surovem tonu napada ta listič SRZ in sploh vseokrog, kdor kaže le količjak zanimanja za SRZ. Nikdar bi prej ne verjel, da je en slovenski list zmogel takih ostudnih napadov, laži, psov in zavijanja, dokler se nisem prepričal na svoje lastne oči. Sedaj sem izprevidel, da je zmogel takega pisanja le kak "praktično katoliški list", kakoršen je "Nesloga".

Strahno bode te gospode propaganda za milijonski sklad, toda vse zastoj, mi gremo svojo pot dalje.

Anton Šular.

Aliquippa, Pa. — Tem potom opozarjam vse okrajne organizacije SRZ v zapadni Penna., da se vrši prihodnja konferenca okrajnih organizacij za zapadno Penna. dne 30. marca 1919 v "Slovenski dvorani" v Moon Run, Pa. Začetek konference točno ob 12. uri popoldne.

Pozivljm vse rojake v zapadni Penna. da pristopajo v naš krog ter se pridružijo našemu pravičnemu boju za svobodo in prostost naših rojakov v stari domovini. Pokazati moramo našim sovražnikom, da smo mi na delu in sicer vsi Slovenci kot eden mož. Ne smemo se ustrašiti nobene stvari, ampak nadaljevati še intenzivnejše naše započeto delo in se posluževati vseh legalnih sredstev, katere so nam na razpolago.

Da bo zanesljiv red te konference jako zanesljiv in obenem imamo tudi več važnih točk, katere je treba rešiti na tej konferenci, ni dvoma. Radi tega pozivljm vse okrajne organizacije SRZ v zapadni Penna., da pošljejo svoje zastopnike.

Za razna okrepčila bo skrbel za to določeni odbor v Moon Run, Pa. Bartol Yerant.

19.—26.

Forest City-Vandling, Pa. — V zadnjem času so mi pisali rojaki iz raznih naselbin, da naj jim pojasnim tukajšnje razmere z ozirom na društveno življenje in tudi politično.

Kar se tiče društvenega življenja smo precej dobro zavarovani za slučaj kake nesreče. Kajti kolikor je meni znano, menda ni rojaka v tej naselbini, kateri bi ne bil vsaj pri enem podpornem društvu, kajti nihče ne ve, kje in kedaj ga čaka nesreča. Največ rojakov je pa, pri dveh ali treh društvih. Radi tega se ne more očitati tukajšnjim rojakom, da so malomarni, kar se tiče društev. In to je tudi prav.

Glede političnega gibanja, posebno še z ozirom na SRZ, se pa tudi ne more očitati tukajšnjim rojakom, da se ne zavedajo, v kakem političnem položaju se nahaja slovenski narod v stari domovini. To se bo posebno pokazalo, ko bo izšel imenik vseh darovalcev narodnega davka. Prepričan sem, ko bi se vsaka slovenska naselbina z ozirom na njeno število Slovencev odzvala tako, kot se je ravno naša naselbina, da bi prav lahko šli "over the top".

Sklenjeno je bilo na zadnji redni seji tukajšnje okr. organizacije SRZ, št. 38, da se bodo vršile redne mesečne seje te organizacije vsako drugo nedeljo v mesecu ob tretji uri popoldne, in sicer v prostorih rojaka Frank Geršla. Tem potom pozivljm vse tukajšnje rojake, kateri še niso pri tej velepomembni organizaciji, da pristopijo in da delujejo po programu SRZ.

Na tej seji se je tudi sklenilo, da priredimo 29. marca t. l. velik javen shod in sicer v mestni dvorani ("City Hall"), na katerem bo nastopil kot glavni govornik, gosp. Ethin Kristan iz Chicago. Shod se vrši ob sedmi uri zvečer. Tem potom pozivljm vse tukajšnje Slovence kakor tudi iz bližnje okolice, da se udeležijo tega shoda v največjem številu. Priliko imate sedaj poslušati enega najboljših slovenskih govornikov in prepričan sem, da ne bo nobenemu žal, kdor se bo udeležil tega shoda.

Slovenska Narodna

Ustanovljeno 9. aprila 1904.

Podporna Jednota.

Izhajajo 17. junija 1907 v št. 111. št.

GLAVNI STAN: 2657-59 SO. LAWNDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS

GLAVNI ODBOR ZA DOBO 1919-1922.

Izvrševalni odbor.

UPRAVNI ODESK.

PREDSEDNIK: Vincenc Canjar, 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
PODPREDSEDNIK: Anton Hrat, Box 146, Canonsburg, Pa.
TAJNIK: John Verderbar, 2708 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
TAJNIK BOLNIŠKEGA ODELSKA: Paul Berger, 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
BLAJNIK: Anton J. Terbovec, Box 1, Cicero, Ill.
UPRAVITELJ GLASILA: Filip Godina, 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

FOROTNI ODESK.

Jelo Ambrožič, predsednik, Box 351, Canonsburg, Pa.
John Underwood, 408 Hay St., Springfield, Ill.
Martin Zelenbaker, Box 376, Bertherton, Ohio.
Joe Radlick, Box 432, Smithton, Pa.
Frank Sourek, 5800 Prosser Ave., Cleveland, Ohio.

BOLNIŠKI ODESK.

OSREDNJE OKROŽJE: Paul Berger, predsednik, 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
VZHOĐNO OKROŽJE: Rudolf Pleterski, Box 436, Bridgeville, Pa.
Antoni Radlick, Box 73, Wick Haven, Pa.
ZAPADNO OKROŽJE: Anton Šular, Box 104, Gross, Kans., ex Jugoslavija.
Leo Kukar, Box 246, Gilbert, Minn., ex Jugoslavija.

Nadzorni odbor.

Matt Petrovič, predsednik, 14815 Hale Ave., Collinwood, Ohio.
Jakov Ambrožič, 418 Pierce St., Eveleth, Minn.
Joe Kalan, 6101 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Tiskovni odbor.

Vincenc Canjar, Jelo Ambrožič in Matt Petrovič.

ZDRUŽITVENI ODBOR.

PREDSEDNIK: Frank Aleš, 2124 So. Crawford Ave., Chicago, Ill.
John Trčelj, Joe Šušek, Mary Udevič.
VRHOVNI ZDRAVNIK: Dr. F. J. Kern, 6202 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
ODGOVORNI UREDNIK "PROSVETE": Jelo Zverušnik.

POZORI! — Vse donose politične in stvari, ki se tičejo gl. izvrševalnega odbora in jednote sploh, naj se pošljejo na naslov: John Verderbar, 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Vse sadove bolniške podpore naj se pošljejo Paul Bergerju, tajniku bolniškega oddelka v gl. uradu.

Vse pritožbe glede poslovanja v gl. izvrševalnem odboru se naj pošljejo M. Petroviču, predsedniku nadzornega odbora, čigar naslov je zgoraj.

Vsi prisilni na gl. porotni odesk se naj pošljejo na naslov: Jelo Ambrožič, Box 351, Canonsburg, Pa.

Vse pritožbe proti uredništvu glasila se naj pošljejo predsedniku tiskovnega odbora Vincencu Canjarju.

Vsi dopisi in drugi spisi, naznanila, ogledi, naročila in spisi vseh, kar je v zvezi s glasilom jednota, naj se pošljejo na naslov: "Prosveta", 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Dolžnost vsakega tukajšnjega Jugoslovana je, da se udeleži tega shoda, kdor je le še količjak na nejasnem glede političnega položaja Jugoslovancev v stari domovini.

Ne pozabite torej rojaki, da se vrši 29. marca t. l. zvečer ob sedmi uri v "City Hall" velik javen ljudski shod. Pridite vsi.

Josip Čebular.

East Helena, Mont. — V tukajšnji naselbini je umrl rojak in član društva "Slovenski lovec", št. 143 SNPJ, Anton Vook, ki je podlegel operaciji. Zbolel je 17. februarja umrl je pa 24.

Doma je bil iz vasi Močila Severin pri Kolpi na Hrvaškem. V tukajšnji naselbini je bival 22 let in zapuščal ženo in šest otrok, v starem kraju mater, nekje v Ameriki pa enega brata.

Pokojni rojak je bil zelo priljubljen pri vseh, kateri so ga poznali. Dokaz temu so vene, katere so poklonili njegovi prijatelji in znanci. Društvo "Slovenski lovec" mu je tudi poklonilo krasen venec na njegovo gomilo.

Imenovano društvo se najtopleje zahvaljuje vsem darovalcem venecv in udeležencem pogreba.

Imenovani pokojnik je pristopil v društvo "Slovenski lovec" št. 143 SNPJ 12. februarja 1911 in je bil ves čas zvest in agilen član. Društvo bo jako pogrešalo umrlega člana. Spavaj mirno dragi brat, Mike Wartin, tajnik.

Cleveland, O. — Članstvu "Slovenske Narodne Jednote" se sedaj nudi najlepša prilika zavarovati svoje otroke v mladinskem oddelku. Asesment se plačuje sledeči: Od otroka, ki je star pri vstopu v društvo od enega leta do devet po 20c, od 9. do 13. leta po 25c in od 13. do 16. leta pa po 30c mesečno.

Smrtnina se zviša z vsakim letom letom starosti otroka in sicer je smrtnina za otroka v starosti 2 let \$34.—, 3 let \$40.—, 4 let \$240.—, 10 let \$300.—, 11 let \$240.—, 8 let \$200.—, 9 let \$240.—, 10 let \$30.—, 11 let \$380.—, 12 let \$460.—, 13 let \$520.—, 14 let \$520.—, 15 let \$520.—, in 16 let \$600.—

Asesment se plačuje vedno enako, to je, da se ne zviša nič, ampak plačuje po starosti, v kateri je stopil otrok v društvo. Poleg tega je še več drugih ugodnosti, katere nudi zavarovanje v mladinskem oddelku "Slovenske Narodna Podporna Jednota."

Član, ki želi zavarovati svoje otroke v mladinskem oddelku, naj se obrne na tajnika svojega društva. Nikdo naj ne odlašajo z zavarovanjem, ker nihče ne ve, kdaj pride smrt.

Za društvo št. 5, 129, 142, 147 SNPJ.

L. Medvešek, And. Kolenc, Vinko Blažek, Erazem Gorešek.

PREKLIC.

Podpisani preklidem vse, kar sem pisal na glavni urad SNPJ glede društva "Frank Prošern", št. 34 SNPJ.

Andrej Gabrijelečič, 2832 Kalvedage St., Indianapolis, Ind.

RADA BI ZVEDELA.

Kje se nahaja moj bratranec ANDREJ PRUDIČ po domače Prjanov iz Rakeka pri Cirknici na Notranjskem. Pred 11 leti sva bila skupaj na Ashtuta, Pa., in od tega časa nisem več čula nič o njem. Če njene rojake prosim, če kdo ve za njegov naslov, da mi ga naznani ali naj se mi sam oglasi njegovi sestrični Antoniji Porenta, rojena Prudič. Naslov je: Antonija Porenta, P. O. Box 91, Nokomis, Ill. (Mare 18-19).

ISOEM SVOJEGA BRATA

Alojza Vehovec, doma iz Jesenje, fara Hotič. Slišal sem, da se nahaja nekje v državi Colorado. Če njene rojake prosim, če kdo ve za njegov naslov, naj mi ga naznani ali pa ako sam čita ta oglas, naj se mi prijavi svojem bratu.

Anton Vehovec, 611 W. Carpenter St., Springfield, Ill.

DELO BI RAD

dobiti slovenski fant pri kakšnem slovenskem farmerju. Jaz znam vsako farmersko delo, delal sem vse osem let na ameriških kmetijah. Za vsa nadaljša pojasnila glede plače in drugega obrnite se pismeno na moj naslov: John Wolk, 3018 Denver Ave., Lorain, Ohio.

DR. JOS. V. GRAHEK

edini slovenski zdravnik in ranocelnik v Pennsylvaniji. Zdravi vse otročje, ženske in moške bolezni.

Uradne ure so: 10 ure zjutraj do 2 ure popoldan. Bell Telephone Cedar 2385 843 E. Ohio Street, N.S.PITTSBURGH, PA.

Rojaki pozori!

Cenjenim rojakom se naznanja, da se je ustanovila družba THE AMERICAN AMUSEMENT & THEATRE CO., INC. z glavnico \$100.000 z namenom, da nabavi kar več mogoče gledališč. Načrti so že izdelani kje se bodo vzele 10 gledališč v letu 1919, od katerih se sedaj že lastuje dva in imamo dva pod arom. Za vse stvari je pa potrebno veliko denarja. Družba sedaj nudi napredaj svoje delnice po zelo niski ceni \$1.00 vsaka. Dobišek je preračunjen, da bi mogel doseči do 40% v letu 1919. Pišite po natančnejša pojasnila na naslov: Mr. John Bahorich, 129 Bakewell Bldg., Pittsburgh, Pa.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE
LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) in Kanada \$4.00 na leto, \$2.00 za pol leta in \$1.00 za tri mesece; Chicago \$5.50 na leto, \$2.75 za pol leta, \$1.40 za tri mesece, in za inozemstvo \$7.00.

Naslov za vse, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2657 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovenic National Benefit Society.

Owned by the Slovenic National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$4 per year; Chicago \$5.50, and foreign countries \$7.00 per year.

Datum v oglepanju n. pr. (March 15-19) poleg vsakega imena in naslova pomeni, da vam je s tem dnevom potekla naročnina. Ponovito jo pravilno, da se vam ne ustavi list.

KUPČIJE MESARJEV.

Poročilo, ki ga je izdala mesarska tvrdka Wilson & Co., najmanjša izmed velike mesar. petorice, prikazuje, kako ogromno kupčijo je imelo pet mesarjev v minolem letu. Mesarji so prodali za tri milijarde dolarjev blaga. Včasih so govorili in pisali, da je jeklarski trust najmočnejši in največji trust. Ali United States Steel korporacija je v letu 1917 prodala svojih izdelkov le za \$1,683,962,552.

Mesarske tvrdke so prodale blaga: Armour & Co. za \$861,000,000, Cudahy Packing Co. za \$286,000,000, Morris & Co. za \$470,000,000, Swift & Co. za \$1,200,000,000 in Wilson & Co. za \$400,000,000. Skupaj \$3,217,000,000. Ta vsota je tako visoka kot polovica posojila svobode.

Po poročilu mesarjev znaša dobiček vseh mesarjev nekaj nad petdeset milijonov dolarjev.

Profit je po poročilu mesarjev v primeri z ogromno kupčijo tako majhen, da obuja sum, da se je zaračunila marsikatera vsota med obratne troške, ki je bila mogoče na novo investirana, kajti mesarji so po tem poročilu imeli le 1.6% profita pri vsakem dolarju, ki so ga prejeli za prodano blago.

Poročilo je pa važno še z drugega vidika. Pet mesarskih tvrdk nam predločuje najbolj osredotočen obrat, ki je mogoč po današnjem gospodarskem sistemu v eni industriji. Marks se torej ni zmotil, ko je izrekel, da je svojstvo današnjega načina proizvodnje, da se industrija vedno bolj in bolj osredotočuje v rokah peščice podjetnikov in da se bo tako osredotočila, da bo končno peščica privatnih podjetnikov posedovala vsa produktivna sredstva, če postavodajni zbori preje ne sklenejo, da ta sredstva postanejo državna posest.

Osredotočena industrija pa pomeni tudi dovršen obrat, in kdor skuša to osredotočenje razbiti, želi, da se vrnemo zopet k primitivni proizvodni metodi.

Tega mnenja so tudi mesarji, katerim nihče ne more očitati, da so socialisti. Ko se je vršilo kongresno zaslišanje, je Armour rekel, da hoče vsakdo, ki priporoča, da se omeji delavnost petih mesarskih tvrdk, da se mesarska obrt vrne nazaj v prvotne čase razvoja. To je pa nazadovanje in ne napredek v industriji. Pristavil je, da bi bilo delo petdesetih let uničeno. Iz njegovih besed je bilo razumeti, da rajše vidi, da država prevzame mesarsko obrt, kakor da se njena centralizacija omeji, ker bo poddržavljenje vodilo še do popolnejšega obrata v industriji.

Zaslišanje pred kongresnim odborom je torej dognalo, da razbijanje industrijalnih trustov pomeni razpadanje v gospodarstvu in da tisti, ki priporočajo, da se trusti razpuste, ne poznajo zakonov, ki učinkujejo v gospodarstvu.

Če gospodarska moč trusta postane tako silna, da ogroža obstanek drugih ljudi, ga ni treba razbiti ali razdružiti, ampak prevzame naj ga država in obratuje v splošno ljudsko korist.

To je nauk, ki ga daje mesarski trust.

MASE V EVROPI SO ZA MIR.

C. E. Russell se je pred kratkem vrnil iz Evrope v New York. Bil je kot član ameriške komisije v Rusiji, zdaj je pa bil v Evropi, da stopi v zvezo s socialisti in dobi podporo za štirinajst točk Wilsonovega mirovnega programa. Ob svojem povratku v New York je rekel, "če ponesreči načrt za ligo narodov v Evropi, se mogoče dogodi največja katastrofa v zgodovini sveta."

"Želja mas v Evropi, da se izvrši nekaj, kar prepreči vojne v bodočnosti, se razvija v strast. Če ponesreči načrt za ligo narodov, tedaj se ne more povedati, kaj se zgodi," je rekel Russell.

Russell je bil v Evropi, da študira mišljenje mase in njegove besede podajajo zanesljivo mišljenje ljudske mase, kajti ti masi so se vse grozote vojne pred očmi. Ljudstvo je v vojni največje trpelo, zato hoče imeti garancijo, da se take grozote in trpljenje ne vrnejo nikdar.

V Ameriki ne moremo soditi tega trpljenja, ker smo bili preveč oddaljeni od bojišča. In če smo odkritosrčno moramo priznati, da je ljudstvo v Evropi res silno trpelo in živel v taki bedi, kakeršne si mi še predočiti ne moremo. Spomini na prestano trpljenje in bedo so rodili v evropskem ljudstvu srčno željo, da se sklene tak mir, ki prepreči vojne v prihodnosti.

Gorkij o položaju v Rusiji in o svetovnem imperializmu.

(Maksim Gorkij, znani ruski pisatelj, je priobčil v svojem listu "Žizn" v Petrogradu sledeči članek, ki je bil preveden v švedskih in pozneje v angleških listih).

Nemški imperializem je obležal in plačati mora težko kazen za svojo roparsko politiko.

Nemški proletarijat, izmučen in izstradan vsled vojne, mora tudi drago plačati zmagovalcem, ker se je bil udal v razredno politiko svojih vladarjev.

Zmagovalci, ki so se pred kratkim govorili svetu, da se bojujejo za pravično, so tudi pokazali, kaj je njihov pravi cilj. Z vsakim dnevom je jasnejše, da grozi narodom v Evropi nova vojna, novo prelivanje krvi.

Ljudstvo v revolucionarni Rusiji, ki se zaveda svojih zakonitih pravic, je prevzelo vlogo v svoje roke in zdaj se trudi kolikor mu dopušča moč, da položi temelje novi zgradbi države.

Ne bom tajil, da niso bile pri delu te zgradbe napake, večje in manjše, napake so in napake bodo, kajti graditelji niso družega kot ljudje. Marsikaj zgrajenega se je moralo podreti in podreti bo treba še, kar se zgradi danes. Odprto rečem, da je to podiranje opravljeno, kajti za vsako podrito stvar se zgradi nekaj boljšega; za vsakih sto napak pride dvesto spoznanj in to je za ljudstvo dobra šola.

Vse to priznam. Kdor noče priznati svojih slabih strani, je slab graditelj in slab bojevnik, kajti takemu se ne sme zaupati.

Priznati pa moram tudi to: Kulturno, ustvarjajoče delo ruske delavske vlade, ki se vrši v najtežjih razmerah in ki zahteva herojskih sil, je že doseglo stopnjo oblike, ki še nima para v zgodovini človeštva. In v teh besedah ni najmanjše pretiranosti.

Nedolgo tega sem jaz sam še bil nasprotnik naše boljševiške vlade in še danes se v marsičem ne strinjam z njo. Ampak priznati moram, kar je res. Prepričan sem, da bodoči zgodovinarji, ki bodo polikani ceniti vrednost dela, kar so ga izvršili ruski delavci v enem letu, si ne bodo mogli pomagati, da ne bi obhodovali veličine tega dela na polju kulture.

Tukaj ni mesto, da bi našteval posamezne zglede, reči pa moram, da vsakdo, komur je pri srečanju proces, ki ga vrši rusko ljudstvo pri preobrazovanju človeške družbe, in vsakdo, ki se bori za prenovitev sveta, mora biti vesel, ko opazuje, s kakšno urnostjo se ruski narod trudi, da ustvari novo življenje in svoj delež blaginje v prenovljenem svetu.

Omenim je pa resnica, da so se zraven tega dela, ki je svetovnega pomena, izvršile tudi velike napake v Rusiji, kakor sem že omenil. Dogodile so se velike okrutnosti; bila in so še krvolitja in težke žrtve so v zvezi s tem preobratom.

Krvolitja in okrutnosti! Kako majhni in neznatni so ti madeži na telesu ruskega naroda, ako se primerjajo z gorostasnimi zločini še bolj gorostasne vojne, katero so bili povzročili nemški in angleški imperialisti!

Ali ni morda ravno ta nesrečna vojna zbudila zverski čut v ljudih vseh dežel Evrope?

Ali ni mogoče ravno ta vojna, ki je morila človeštvo štiri leta, znižala vrednost že itak malo vrednega človeškega življenja?

Naj so ruski delavci zakrivali karkoli, naj so njihove napake še tako velike, kaj so zakrivali, da so jim tuji imperialisti napovedali vojno? — Ali je morda krivo to, ker hoče Rusija več kulture in več svobode, ali se je ruska revolucija pregrešila v čem proti človeštvu, ali je to, ker ruski revolucionarni delavci in kmetje nimajo dovolj usmiljenja s svojimi premaganimi razrednimi sovražniki?

Zdi se mi, da krivda ne leži v tem. Vem, kaj govorijo naši nasprotniki v Evropi in Ameriki; vem, kako nas slikajo za divjake in obkrojujejo "nesrečno Rusijo", kakor da bi jim kaj bilo za njo — namreč za rusko ljudstvo, za delavce in kmete! Oni kažejo samo naše napake, samo naš grod stran in kažejo jo še goršjo, kot je v resnici — kakor da je pri njih vse v redu, kot da delavci in kmetje povsod uživajo nebesa, le pri nas je pekel! Ali, kar smo poleg slabega naredili tudi dobrega, o tem noče

govoriti; kar je dobrega, to mora biti zapečateni.

Vendar pa ni vse tako. Glavna krivda je v tem, ker hočejo imperialisti treh kontinentov konzolidirati politične razmere in inštucije, da si zagotovijo nadaljno vladno nad ljudskimi masami in proti volji ljudstva. Ohranili bi radi razmere, da more neznačajna manjšina lahko odločati o življenju ali smrti večine in pahniti inase vsak čas v novo klanje.

Kdor je količkar pošten in če ima količkar razuma, lahko spozna, na kakšni praznosti, okrutnosti, sebičnosti, hinavščini in stupidnosti sloni kapitalistična socialna struktura.

Pošteni in misleči ljudje vseh slojev bi morali danes spoznati, da je kapitalizem izgubil ustvarjajoče zmogljivosti. Kapitalizem je moralno bankrotiral. Kapitalizem je danes le še starina iz preteklosti in coklja socialnemu razvoju in svetovni kulturi; kapitalizem je zmogel le še povzročati mržnjo med posamezniki in družinami ter razredni konflikt med razredi in narodi.

Ne rečem, da nima kapitalizem svojih zaslug. Dokler je ustvarjal in gradil, je bil dober in potreben, ali njegova naloga je končana in kaj nam hoče zdaj? Kapitalizem je danes gnajoče truplo, ki se vzdržuje pri življenju s stimulantni in umetnihih dihanjem.

Nas, Ruse, so smatrali, da smo kulturno zaostali. Vendar pa smo pokazali, da smo najbolj rebelni narod na svetu. Dvignili smo se in prvi naredili pot, po kateri mora iti kapitalizem do svojega naravnega konca — v grob. Koliko so se ljudje pred vojno pritoževali in zahtevali zdravljenja. Kje so danes? Kje ste glasniki pravice po širnem svetu? Ako so bile vaše pritožbe in zahteve od srea in ne samo hinavska pretveza, zakaj se ne pridružite nam, Rusom in nam pomagajte do popolnega preobrata. Zakaj se ne bojujete z nami proti imperialistični intervenciji in proti potlačanju naše revolucije, ki je stala toliko dragocene krvi? Z nami, kdor ima srce in kdor misli pošteno in pravično!

Zadnji dni kajzerjeve vlade.

Zadnji dnevi kajzerjevega bivanja v Nemčiji in kaj se je godilo v njegovem osebnem taboru v zgodovinskih urah, ko je v nemški mornarici in armadi zabesela revolucija in ko so zavzevali in Američani podili Nemce iz njihovih zadnjih postojank na zapadni fronti, je bilo pred kratkim še zapečateni knjiga. To skrito poglavje, najosrednejše poglavje v življenju zadnjega nemškega monarhističnega avtokrata, je zdaj odkrito. Odkril ga je stotnik Karl Schwartzkopfen, častnik v Viljemovem osebnem štabu, kateri je na svoje lastne oči videl, kaj se je godilo v cesarskem gradu Wilhelmshofu, kjer se je nemški cesar odpovedal prestolu. Omenjeni častnik piše:

Bilo je že zgodaj v oktobru 1918, ko sem že opazil znamenja hitro se bližajočega padea naše monarhije. Naš kajzer je bil sam prisljen spoznati, da se je prišlo do žalostni fakt. Resnica je, da mi, ki smo bili v njegovi bližini, smo bili prepričani, da pride katastrofa, že takrat, ko je cesar proti volji njegovih svetovaleev obiskal Kruppove tovarne meseca avgusta in tam nagovoril delavce, proseč jih z milim glasom, da mu ostanejo zvesti še nadalje. Zvorni krožek je bil silno jezen zaradi tega in vsakdo je rekel, da je s tem kajzer ustrelil največjega kozla v svojem življenju, kajti njegov apel na delavce ga je prikazal med njegovimi podaniki kot obupanega smrtnika, ki se ne zanaša več na "božjo milost".

Vsak dan sem videl vojaške povojnike, ki so prihajali h kajzerju in odhajali iz njegove pisarne bledih obrazov in s stiskanimi ustnicami. Slišal sem mnoge razgovore med generali in iz tega sem sklepal, da se bližajo usodni dogodki. Tedaj je prišel polom Bolgarske. Itak že kritična situacija je postala skrajna kritična. Usoda Hohenzollerncev je bila zapečateni!

Teden dni po kapitulaciji Bolgarije sem dobil naročilo od cesarja, da se naj pripravim na pot spremiti sem imel Viljema v grad Wilhelmshofe. Z nami je

Slovensko Republičansko Združenje.

Izvrševalni odbor:

August Aučin, Miss Mary Aučin, Frank Kerje, Martin V. Konda, Ethel Kristan, Mat Pogorelec, Janko N. Rogelj, Wm. Russ, Anton J. Terbovec, Jože Zvertnik.

Nadzorni odbor:

Ivan Krešič, New York City; J. Kvartić, Morgan, Pa.; Joško Oven, Detroit, Mich.

Cesarni odbor:

F. Aleš, L. Benedit, J. Terčič, Paul Berger, F. Bostich, V. Canhar, F. Cerne, Jos. Durn, J. Ermen, J. Fritz, F. Gottlicher, J. Govekar, M. Jurkša, J. Kalan, J. Kolchik, Kraina, I. Malek, T. Mott, M. Mentoy, J. Kozelj, A. Slabe, A. H. Skubic, A. Suler, J. Terčelj, A. Vidrih, M. Vrbovec, F. Zalta, A. Zernik.

Glasila:

Mesečnik: Čas; tednik: Proletarec; dvotodnik: Glas Svobode; dnevnik: Prosveta, Enakopravost, Glas Naroda.

K. S. R. Z. pridružene in obliavljene centralizirane podporne organizacije.

Slovenska Narodna Podporna Jednota (približno 18,000 članov); Jugoslovanska Katoliška Jednota (približno 8,000 članov); Slovenska Delavska Podporna Zveza s Dr. S. S. Barbare (približno 6,000 članov); Slovenska Svobodoljubna Podporna Zveza (nad 5,000 članov); Jugoslovanska Podporna Zveza (približno 2,000 članov).

Vas pisma in denarne posiljitve naj se pošiljajo na sledeči naslov.

ANTON J. TERBOVEC, 3637-3641 W. 26th St., CHICAGO, ILL.

šel tudi Ludendorff, princ Maks in grof Berg, šef cesarskega civilnega štaba. Tiste dni sem jaz osebno stregel kajzerju. Na poti je Viljem nosil uniformo polkovnika huzarjev smrti. Nikdar ga še nisem videl tako bledega in potrtega. Skoraj ves čas je strastno kadil smotke in cigarete in pil je vino v večji meri kot po navadi; bil je zelo nervozen, ampak znal je prikriti jezo.

V gradu nas je sprejela vojvodinja, kajzerjeva hči, ki pa ni imela dosti časa govoriti z očedom. Viljem je šel naravnost v svojo pisarno in z njim so šli Ludendorff, princ Maks in Berg. Dve uri so bili zaprti v pisarni, ko je zapel zvonec. Stopil sem v pisarno in na njihovih obrazih sem čital, da so govorili o resnih rečeh. Dobil sem ukaz, da privodem dvorne stenografe. V petih minutah sem pripeljal dva. Princ Maks in Berg sta diktirala depeše, cesar je pa molče sedel. General Ludendorff mi je nato velel poslati kratke telegrame na naslov Scheidemann, Haaseja in Elsmena, vabeč jih, da naj takoj pridejo v Wilhelmshofe na konferenco k cesarju.

Tedaj sem vedel, da je konec blizo. Nikdar poprej v zgodovini Nemčije niso še bili povabljeni navadni ljudje brez plemških naslovov na konferenco k cesarju, še manj pa socialisti!

Kajzerjeva hči je bila histerična. Hodila je gor in dol po sobani in mermrala: "Moj Bog, moj Bog, kaj se bo še zgodilo?"

"Kaj se je pa zgodilo, Vaša visokost?" sem jo vprašal.

Tedaj je pa stopila v sobo grofica Eldorf, Luiza si je naglo obrisala solze in delala se je, kakor da je mirna. Proti meni je pa šepnila: "Slabe novice smo prejeli. Naši zavezniki so nas izdali, ali zapomnite si, oni bodo prejeli izdajalsko plačilo."

Grofica Eldorf je bolj hladnokrvna in takoj mi je pojasnila, kaj je bilo na stvari.

"Avstrijska cesarica, tista nizkotna Italijanka, je kriva vsega", je rekla grofica. "Zita je pregovorila bolgarskega carja Ferdinanda, da se je podal ententi in odprl sovražniku pot v Avstrijo."

Nato je nadaljevala, kako je kajzer pred dvema dnevnoma prejel pismo od avstrijske cesarice, v katerem se mu je Zita rogala, da je ona privela Ferdinanda do kapitulacije.

Grofica mi je potem pokazala dvorni buletin, v katerem je bilo natisnjeno dozdnevno pismo. Prečital sem ponatis pisma, o čigar resničnosti pa še danes ne verjamem; zdi se mi, da je ponaredil naš politični department. Kolikor se morem spominjati, je bilo pisano nekaj sledečega:

"Edini pogoj za ohranitev dinastije (habsburške) je takojšnji mir za vsako ceno. Ali Karl in jaz sva pripravljena na vse in v zvezi bova brez pritožbe vse, kar pride. Kljub temu Vam hočem sporočiti, da sem jaz storila vse, kar je bilo možno storiti, da se je car Ferdinand podal ententi. Ker mi je znano, kaj je pomenilo petindvajset let Vašega vladanja in kaj bi pomenilo za Karla in zame, ako bi Vi premagali Vaše sovražnike, se udam zadovoljna v svojo usodo v prijetni zavesti, da tudi Vi pojdate za nama."

Grofica Eldorf je nadaljevala, da je cesar pokazal pismo hčeri Luizi in zagrozil: "Naj se zgodi karkoli, Luiza, nizkotno izdajalco mora zadeti moje maščevanje!"

Okrog desetih še tisti večer sem prejel Scheidemannov odgovor na Ludendorffovo brzojavko. Prečital sem ga generalu osebno. Odgovor se je glasil:

"Maja in mojih dveh tovarišev želja je, da nas sprejme monarh v civilni obleki. Mi ne pripoznamo nobene militaristične oblasti in radi tega ne maramo nikogar

od cesarskega štaba pri sestanku. S cesarjem se snidemo kot s civilistom."

Ludendorff je vzel telegram in ga pokazal princu Maksu in Bergu. Maks je bil takoj za to, da se brzojavka pokaže cesarju. Ludendorff je molčal. Tedaj sem šel jaz sam v cesarjevo sobo in obvestil Viljema, da je prišel odgovor od Scheidemanna in čaka na njegovo prijaznost.

V petih minutah je prišel Viljem s cesarjevo in hčerjo Luizo v pisarno. Jaz in stotnik Elstein sva se postavila k vratom. Nikdar ne bom pozabil jeze, ki se je razlila po Viljemovem obrazu, ko je prečital brzojavko. Zagnal jo je na mizo in nato je hodil gor pa dol po sobi in preklinjal "punitarsko" socialistično stranko. Ludendorff se je tudi držal, kakor da deli s cesarjem globoko užaljenost.

Princ Maks in Berg sta pa sedela kakor dve voščeni figuri in nisem mogel soditi, kaj bosta storila v tistem kritičnem trenutku. Končno se kajzer obrne proti meni, raztrga Scheidemannov telegram na kosce in pravi rezko: "S peklenskimi rebeli se ne bom shajal."

Zatem vzame listek papirja, napiše nanj par besed in mi ga da s poveljem, da je to odgovor Scheidemannu, ki ga moremo odpisati brzojavno. Pogledam na listek in čitam:

"Puntarjev ne sprejemem."

Viljem je molče pogledal Ludendorffa in zadnji je priklinal, kakor da odobrava odgovor. Že sem mislil zapustiti pisarno, da oddam telegram, ko je vstal princ Maks in mi ukazal: "Stoj!"

To je bil drugi dogodek, ki ni imel para v cesarski Nemčiji. Maks Badenski je enostavno posegel v kajzerjeve pravice in mu pred nosom ustavil kurirja. Za hip nisem vedel, kaj naj storim in postalo mi je vroče. Dobil sem povelje od cesarja samega in če se oziram na kancelarja, tedaj to pomeni, da bom zakrivil nepokorščino napram najvišjemu gospodu v deželi. Toda Maks me je hitro rešil iz silne zadrege.

Vzel je listek iz moje roke in obrnil se je proti kajzerju rekoč: "Poslati tak telegram Scheidemannu pomeni izvršitev samomora. Kriza je tukaj. Kdo ve, če že ni prepozno za odvrnitev katastrofe. Sprejmite jih pod njihovimi pogoji, drugače se jaz udam v maknem od tukaj."

Ludendorff je skočil pokone, toda njegove oči so se srečale z Maksovimi. Nekaj trenutkov sta stala in se gledala nepremično. Naposled je Maks zmagal. V tistem hipu je stopil služabnik in napovedal prihod vojvoje Brunsviškega, kajzerjevega zeta. Komaj je ta stopil v pisarno, je Maks vdrugič, toda s trdim glasom rekel Viljemu: "Veličanstvo, za božjo voljo ne pošljite te brzojavke!"

Tedaj je pa vstala cesarica, ki je dotlej molče sedela in padla pred kajzerjem na kolena, proseč ga, da naj posluša Maksa in ne pošlje take brzojavke Scheidemannu. Ludendorff je sprevidel, da ne more ugovarjati cesarici, pa je molčal.

Kajzer je bil jezen, da je njegova žena storila kaj takega v navzočnosti drugih. Dvignil jo je in ji na kratko rekel, da naj ne ponižuje sebe in njega. Naposled je dejal resignirano: "Dobro, Viktorija, poslušaj bom Maksa."

Cesarica se je vsedla poleg hčere in zadnja je rekla: "Princ Maks, vsi Vas poslušamo, govorite!"

Maks je stal pri mizi in pričel je počasi in povdarjajoče, kakor sodnik, kadar razglasa obsodbo: (Dalje.)

ČE VAM JE POTEKLA naročnina in jo še niste ponovili, jo obnovite nemudoma, da vam ne bo ustavljen list.

IZ URADA TISKOVNEGA ODSEKA SRZ.

Mir ljudem na zemlji. — Naprej, 28. dec. — Zemlja se ni popila vse človeške krvi, razlize v svetovnem klanju, že vstajajo glasniki, ki oznanjajo po meščanskem časopisju novo vojno zoper Italijo. Izprva plah in pritažen postaja, njih klic od do-dne razločnejši: Živela vojna. Po glasu jih spoznaš, da so ravno tisti, ki so pred dobrimi štirimi leti — na začetku velikega zločina — s patrijotičnimi frazami navduševali v klavne naučenjene fante in po ljubljanskih ulicah do hripavosti kričali: "Živela vojna". Ko so se štiri leta skrivali na toplem zapečku, so se danes zopet pokazali na dan in dokazujejo in prepričujejo, da je vojna z Italijo naša edina rešitev, da terja naša narodna čast — novo krvoprelitje. V svoji blaznosti ali podlosti go-nijo naš narod v nepregledno ka-tastrofo, kakor da so najeti hlapci ali italijanski anekzistov. Kaj je Rimskemu imperijalizmu bolj pri-sreu kot vojni zapletljaj z Jugo-slovijo, kaj mu je bolj na poti kot moralni sistem Wilsonov, ki briše razločke med velikimi in malimi narodi in nadomešča moč s pravi-ko kot uravnavalko mednarodnih odnošajev? Ali naj apeliramo na moč, ki bi nas zdrobila, ali naj se v breznejši zaslepljenosti odreče-mo moralnim sredstvom Wilson-vega nauka, ki bo nas odrešil? Po-ženiimo krive preroke, ki nas tira-jo s svojimi krvavimi zmotami v narodni samomor. Naš klic je: Mir ljudem na zemlji. —

Politično razbojstvo. — Naprej, 28. dec. — Snovočni "Slovenec" poroča, da je liberalna stranka v nedeljo razbila v St. Jerneju na Dolenjskem shod in da je klerikalni poročevalec, poverjenik dr. L. Pogačnik, komaj ušel smrti. Odgo-vornost za resničnost tega poroči-la prepuščamo "Slovencu". Če je resnica, kar "Slovenec" poroča, najodločnejše obsojamo ta način političnega delovanja in pričaku-jemo od vodstva liberalne stran-ke, da ravnanje svojih šentjernejskih pristahev nedvoumno zavrne. Mislimo, da je čas, da tudi na Slo-venskem odloži strankarska agi-tacija lopar in kamenje kot orož-je političnega boja.

Učiteljska imenovanja. — Naprej, 28. dec. — Francišek Škof pride v začasno službovanje kot voditelj k Mariji na Zilju pri Be-ljaku; Julij Mayer pride kot za-časni učitelj in šolski vodja v St. Janž v Rožu; na mesto odstavljene-ga nadučitelja Ivana Mačka v Kaplji na Dravi je imenovan Jo-sip Macarola, šolski vodja v Vojs-čici, kot šolski vodja v začasno-službovanje v Kapli na Dravi; To-maž Kuper pride kot začasni uči-telj v St. Jakob v Rožu; odstav-ljen je Osvald Bernold, nadučitelj, pri Mariji na Zilji.

Kazen za srske konfidente. — Naprej, 24. dec. — Sarajevska vlada Narodnega Vijeća je dala zapreti dvanaest nemških in mad-žarskih častnikov, ki so dali na povratku iz Sandžaka umoriti brez vzroka otroke in ženo pri-bojskega trgovca Borisavljeviča. Sodnik Boskić, ki je dal umoriti v avgustu 1914 v Poč 77 kmetov, med njimi tri, še ne osemnajst le-stare fante, je bil ravnotako are-tiran. Bivši urednik lista "Bosni-sche Post" J. Steinhart in detek-tivni šef Ivasiuk sta ušla. —

Tovarna za lokomotive na Reki. — Naprej, 31. dec. — Tvr-tka Whitehead & Co., ki ima na Reki in drugod velike tovarne z izdelovanje torped, namerava pre-sonovati svoje tovarne v tovar-ne za lokomotive jugoslovanskih dežel. To pa seve le v slučaju, da pripada Reka Jugoslaviji.

Velik vojni plen v Starem in Novem Vrbasu. — Naprej, 31. dec.

V okolici Vrbase v Bosni so za-plenile vojaške oblasti ogromnen vojni plen v vrednosti pol milijar-de kron. Major Mihajlovič, ki je prišel plenu na sled, je kar naj-odločnejše začel ta plen, ki so ga nemška poveljstva zvozila tja iz Srbije, zbirati in je zaplenil vli-jkanske množine raznega blaga in denarja. Med drugimi vsebuje ta plen 10.000 ovac, 2000 krav; in vo-lov, 1000 goved, 500 mitraljez, 14 topov, 20 avtomobilov, 3 vagon-e sanitnega materiala itd. Od Nem-cev blago in denarstvo vrnilo Sr-biji. —

Maksimalne cene za pogrebe v Zagrebu. — Naprej, 31. dec. — Mestno poglavarstvo v Zagrebu je

odredilo kot obrtna oblast maks-i-malne cene za pogrebe. Po novih cenah stane v Zagrebu pogreb. I. razreda 1728 K., II razreda 920 K. in III. razreda 600 K. Seveda so cene III. razrede še močno preti-rane, tako da je v Zagrebu umre-ti velik luksus in pri nas?

Roparski umor v Zagrebu. — Naprej, 31. dec. — V Zagrebu se je izvršil v petek ponoči strašen roparski umor. V soboto zjutraj je bila policija obveščena, da se na-haja v neki baraki mrtev vrtinar Veličko Jordanov, rodom Bulgar. Zdravniška in redarska komisija, ki sta odšli na lice mesta, sta ugo-tovili, da je dobil Jordanov 9 bod-ljajev z bajonetom, in da je moral ved izkrevljenjati umreti. Ropar-ji so udrli po tem umoru v vrt-narjevo blagajno in mu cdnesli 12 tisoč kron. Njegovi tovariši pravi-jo, da je imel Jordanov mnogo več denarja v blagajni kot se do-mneva.

Otvoritev šol v Trstu. — Na-prej, 14. dec. — V sredo, dne 4. t. m. so zopet otvorili italijanske srednje, meščanske in ljudske šole in italijanski rikreatorij in o-troške vrtnice ter slovenske občins-ke ljudske šole spodnje in zgor-nje okolice. Za druge slovenske šole v mestu, kakor C. M. ljudske šole pri sv. Jakobu in na Acque-dottu, za C. M. meščansko pri sv. Jakobu, za slovensko trgovsko šolo in trgovsko nadleževalno šolo, kakor tudi za slovensko gimnazi-jo in učiteljske ni še nič določe-no. Predloge za otvoritev navede-nih šol s prenačenimi učnimi na-črti in z navedbo učnih knjig, ki naj bi bil odsihmal v rabi, so vlo-žili Slovenci pri gubernijski obla-sti takoj prve dni po okupaciji. Vršile so se ondi tudi nekatere konference s slovenskimi zastop-niki, vendar še do danes ni nobe-ne odločitve. Razglas gubernijske oblasti od 1. t. m. zahteva, da mo-rajó vse privatne šole vložiti pri gubernijski vladi prošnjo, da se jim podeli dovoljenje, zopet po-zveti svoje delovanje. Nemške državne šole, kakor ljudske in meščanske, gimnazija in realka, ter nemški privatni ženski licej brzkone ne bodo več otvorne, ker je njih poslopja deloma za-ščedlo vojaštvo, deloma so pa že določene za italijanske šole. Tudi poslopje C. M. šole pri sv. Jakobu je že zasedlo vojaštvo, vendar je governer na protest obljubil, da bo dal zopet izprazniti poslopje.

Spisi Ivana Cankarja. — Na-prej, 14. dec. — 1) Erotika. (Kleinmayer & Bamberg.) V Ljubljani 1899-2. Vinjete. (Bamberg) 1899.-3 Jakob Suda Drama v treh de-ja-njih. (Schwentner.) 1901-5. Tujci. (Knezova knjižnica.) (VIII knji-ka.) Matica 1901-6. Kralj na Be-tajnovi. Drama v treh dejanjih. (L. Schwentner.) 1902-7. Erotika. Nova izdaja (Schwentner.) 1902.-8. Na klancu. (Knezova knjižni-ca, IX. knj.) Matica 1902-9. Oh zo-ri. (Kleinmayer & Bamberg) 1903.-10. Življenje in smrt Petra Nov-ljana. (Knezova knjižnica X knji-ga.) Matica 1903-11. Križ na go-ri. (Knezova knjižnica, XI knj.) Matica 1904-12. Gospa Judit. (L. Schwentner.) 1904-3. Hiša Marije Pomočnice. (L. Schwentner.) 1904.-14. Potepuh Marko in Kralj Ma-tjaž. V mesečini. (Knezova knji-žnica, XII knj.) Matica 1905-16. Martin Kačur. Življenjepis ideali-sta. (Knezova knjižnica, XII. zve-zek.) Matica 1906-16. Nina (L. Schwentner.) 1906-17. Krpanova kobila. (Schwentner.) 1907-18. Hlapec Jernej in njegova pravica. (L. Schwentner.) 1907-19. Aleš iz Razora. ("Narodna založba") 1907-20. Pohujkanje v dolini St. Florijanski. Farsa v treh aktih. (Schwentner.) 1908-21 Zgodbe iz doline St. Florijanske. (Schwent-ner.) 1908-22. Novo življenje. (Knezova knjižnica.) 1908-23. Za križem. (Schwentner.) 1909-24. Kurent. Starodavna pripovedka. (Schwentner.) 1909-25. Bela krizaentena. (Schwentner.) 1910.-26. Hlapec. Drama v petih de-ja-njih. (Schwentner.) 1910-27. Volja in moč. (Schwentner.) 1911-28. Troje povesti. (Mohorjeva družba v Celovcu.) 1911-29. Lena Vida. Drama. Schwentner.) 1912-30. Mi-lena in Milan. Ljubzenska prav-lica. (L. Schwentner.) 1913-31. Podoba iz sanj. ("Nova založba") 1917-Prevoda: Shakespeare: Zalo-igri: Hamlet, Romeo in Julija —

Naša narodna vojska. — Naprej 31. dec. — Iz uradnega vira se po-roča, da se tržaški jugoslovanski polk prav razveseljuje od-due do-množi po številu. — (Kakor zna-no, tvorijo tržaški jugoslovanski polk mladeniči in moške, ki so pri-bežali pred Italijani in se javili za vojaško službo.)

Razno.

Brutalno delo Japoncev v Koreji. Peking, 18. marca. Očividci, ki o pravkar prišli iz Koreje, pri-povedujejo o tiranski postopa-nju Japoncev v Koreji. Demon-stracije se vrše v vseh krajih Ko-reje in japonske oblasti bi rade zadušile ustajo z najgrozovitejši-mi sredstvi. Japonski zverski čin-čelo prekašajo nemške grozovito-sti v Belgiji in Srbiji. Japonci ho-čejo zvrniti vso krivdo na misjo-narje, dasiravno rebelirajo doma-čini ravno tako solidarno kakor tuji nareljenci.

Vsa Koreja je pod prekim so-dom in japonska vojaška oblast je edini gospodar in sodnik. Ba-ton Hasegava je japonski gover-ner v Koreji in njegove brutalno-sti so znane že iz leta 1910, ko je počenjal največja satanstva nad korejskim prebivalstvom. Morda ne bo nikdar znano, koliko rebel-nih Korejcev je bilo umorjenih v zadnjih dveh tednih. Krvoločni japonski vojski so z bajoneti prebodli nebroj ljudi in šolskim deklicam so odsekali roke. Kr-šćanske cerkve so zaprte in delo-ma podrti in bati se je za življe-nje mnogih misjonarjev, med ka-terimi je tudi nekaj Američanov.

Ljudstvo v Ameriki in Evropi ne more zapopasti, kaj se danes godi v Koreji. Korejci nimajo ni-kogar, na kogar bi se pritožili, kajti vsi oblastniki so Japonci. Medtem ko se vrši mirovna kon-ferenca v Parizu, tlačí japonska avtokracija 20 milijonov glav, ka-teremu je odredena vsaka pravi-ca. Mirovna konferenca ne sme prezreti tega strašnega zločina.

Japnci bi se radi opravičili za-radi napada na Američane.

Peking, 18. marca. — Japonski konzul v Tien-Tsinu se opravičue je zaradi napada na ameriške vo-jake v francoskem delu mesta, to-da ameriški uradniki odklanjajo opravičilo in zahtevajo zadošče-nje.

Francoski socialisti obsojajo ob-sodbo nad Debsom.

Pariz. — (Paul Scott Mowrer poroča.) Jean Longuet, vodja so-cialistične leve v Franciji, piše glede obsodbe Eugene V. Debsa na desetletno ječo v listu "La Pó-pulaire" sledeče:

"Gorostasna kazen za moža, ki je poznan in spoštovan po vsem svetu, je sramotna pega na štito velike ameriške republike, ka-tero je njen veliki predsednik po-stavil v tako plemenito luč širom sveta. Nemogoče je, da bi pred-sednik Wilson depostil skanda-lozno kazen za našega sodruga Debsa, ki ni storil nič drugega, kakor da je izrazil svoje sociali-stično mnenje o vojni."

Nova vlada v Nemški Avstriji.

Kodanj. — Brzobjavka z Duna-ja naznanja, da je v Nemški Av-striji sestavljena nova vlada in na čelu vlade je dr. Renner, soci-alist, kot predsednik. Jodofink je podpredsednik, Schumpeter je finančni tajnik, dr. Julius vojni tajnik in Otto Bauer je tajnik zunanjih zadev in obenem tajnik socializacije industrije.

Bazel, Švica. — Zavezuška ko-misija, ki je bila na Dunaju gle-de prehrane v Nemški Avstriji, je sklenila pogodbo z omdotno vlado, po kateri dobi Nemška Av-strija pet vlakov živeža iz Trsta dnevno.

KNJEVNOST.

Čas, ilustrirana revija, ki iz-haja enkrat na mesec na 44 stran-neh, prinaša v marčni številki sle-dečo bogato vsebino:

Plačilo, pesen Ivana Moleka v spomin Ivanu Cankarju. Črni me-nih, krasna povest. Ribiča, slika. Kurjač, slika. Tam na hriboke, pesem M. B. Miklavčiča. — Od-kod imamo proletarijat, razprava. Večna srea, pisal Jože Ambrožič. Kaj moramo vedeti o gozdu-naravoslovja razprava. — Prižigalec min, slika. — Zanimivo vprašanje, razprava o najstarejših ljudeh v Ameriki in o početku ljudstva splog. Samotar, po G. de M. Pri-redil A. Šabec. Holandski ribič, slika. Kabelj ali podmorski brzo-jav. — Pri napajališču slika, Slo-venec in Hrvatje — prodani.

Vsebinske priloge:

Komedija z reliefi. — razprava. Po perju jih poznamo — razprava. — Miza s petimi nogami — raz-pra.

Čas Velja \$2 za leto in se po-roča na 2711 S. Millard Ave., Chi-cago, Ill. Kdor se takoj naroči dobi lahko vse številke letošnjega leta.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnega srca naznanjam so-rodnikom, prijateljem in znan-cem, da je po dolgi in mučni bo-lezni umrl dne 8. marca ljubljeni soprog in oče

JOHN ZVANUT.

Pokojniki bil je doma iz vasi Lozice pri Vipavi. Kruta smrt pretrgala mu je življenje v naj-lepši dobi v starosti 34 let, ter ga za vselej ločila od nas. Štiri me-sečni sinček ostal je brez očeta, katerega ljubezen ostane za ved-no nepozabna v spominu.

Srečna hvala vsem, kateri so me tolažili ob uri žalosti, hvala za podarjene vence, hvala društ. Slavija št. 1 S. N. P. J. kakor tudi prijateljem in znaneem, kateri so spremenili pokojnika k večnemu počitku.

Tebi ljubljeni soprog in oče bodi lahka mati zemlja. Počivaj v miru!

Žalujoči Marija, vdova.
Rudolf, sinček.
Frank, Joseph, brata.

ZAHVALA.

S tem izrekam zahvalo od strani članov društva "Danica" J. S. K. J. v La Salle, Ill. in še posebno pa glavnemu odboru J. S. K. J. ko so mi tako hitro izplačali posmrtni-no za mojim ranjnim soprogom. Hvala vsem. — Ana Urbančič, vdova in Joseph Urbančič, ter John Urbančič, sinova.

Kila umori 7000 ljudij na leto.

Sedem tisoč oseb umrje na leto sa-kilo, tako se glasijo namreč mrtvaški listi. Čemu? Ker so nebrečni sami sebe zasamarili, ali se pa niso dosti otirali na otokino na otokino, dala telena, valni utrpanja, ali kile. Kako je pa s Vami? Ali se tudi Vi zasamarjate s tem, da nosite le kake obveze, ali kaj drugega? Taka obveza je samo za silo, podobna zlati opori pri veliki steni, da se ne poruši. Taka obveza ne more tako delovati, kakor kaka mihančni priprava. Če se preveč stisnete z obvezo, ustavita to ciklulno krevi; taka obveza drug-tudi oslepiše mišice, ki potrebujejo največ prehrane.

Veda in umetnost je pa iskušala način, ki vsemu temu odpomaga. Vsakdo, ki nosi sedaj kake obveze, ali pa zoper kilo nosi ki enkrat ZATONJ, poskusil takozvano PLAPAO metodo, ki je najbolj umetna, ločena in uspešna pri domače-mu zdravljenju kile. Ta način je še sve-tovno znan.

PLAPAO BLAZENICA, kadar se jo tesno k telesu pritiska, se ne premakne s prostora, vlede tega tudi kila nič ne teži. Ta blazinica je mehka kot ša-met, lahka pri nošnji in po ceni. Rabite je lahko med delom, ali počitkom. Nima nič jermenov, prives, ali trakov.

Učite se torej kako je mogoče ustavi-ti naravnim putem odprtino utrpanja (kile) da Vaa isto ne bo vedno težilo. Poslijte svoje ime in naslov še danes na naslov: PLAPAO CO., Block 3268, St. Louis, Mo., da Vam pošljemo ZATONJ na poskusno Plapao in vaa po-trebna navodila.

"PROSVETA" ZDAJ PRINA-ŠA vesti o dogodkih v stari do-movini. Obnovite naročnino pravočasno, da se vam ne ustavi list.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim srcem javljamo, da nam je dne 1. marca t. l. preminul naš nejozabni sin **Frank** v etetu svoje mladosti, poln upov in ve-selja. Star je bil komaj 19 let, in usoda nam ga je ugrabila iz naše srede — od ljubečih starišev in brata.

Njegova srečna želja je bila po-stati in izučiti se mehaništva. In da se ustreže njega srčni želji, po-slali smo ga v Kansas City, Mo. v Sweeney Auto-Tractor school, kjer je vzel tozadevni tečaj, toda nemila usoda mu je določila dru-gače. Po kratkem bivanju v ome-njenem mestu doletela ga je bo-lezen, kateri je podlegel v par dnevih v bolnišnici, daleč, daleč proč od ljubečih starišev in brata, kateri bi mu bili stali ob strani v njegovih zadnjih urah in tako lajšali trpljenje svojemu ljubljenu. Truplo je bilo poslano v Pueblo, kjer se je vršil civilen pogreb ob vdeležbi starišev, brata in ožjih sorodnikov in znancev. Vsed zdravstvenih odredb in bo-lezni kateri je podlegel vršil se je pogreb privatno. Pokojnik je bil več letni član dr. "Orel" štev. 21 S. N. P. J. v Pueblo, Colo. Za-stopnik društva mu je položil na krsto krasen venec z rdečimi trak-ovi. Dalje so še položili krasne vence na krsto znanci in prijatelji starišev in pokojnika, katerim na tem mestu izrekamo prirsno hval-o. Iskrena hvala tudi vsem, ki so nam stali ob strani in nas tola-žili v teh najbitkejših ur našega življenja.

Tebi pa, dragi naš nepozabni sin naj bode lahka gruda!

Žalujoči ostali.
Milko Pogorelec, oče.
Mary Pogorelec, mati.
Jacob Pogorelec, brat.
Boone, Colo., March 14, 1919.

VELIKI SLOVENSKO-ANGLEŠKI TOLMAČ. Knjiga obsega poleg slov.-angl. slovnice, slov.-angl. razgovore za vsakdanjo potrebo, navodila za angleško pisanje, opisovanje angleških pisem in kako se postane ameri-kanški državljan. Vrhu tega ima knjiga dozdaj največji slov.-angl. in angl. slovar.

To je najboljša in najbolj popolna knjiga za priučenje angleščine in ne bi smelo biti slovenskega naseljenca ki bi te knjige ne imel.

Knjiga trdo in okusno v platnu v-zana (430 strani), velja \$2.50 in je dobiti pri

V. J. KUBELKA,
630 W. 145th St., New York, N. Y.

POGLEJTE NA DATUM poleg svoje adrese na "Prosvetu" in prepišali se boste, če vam je že naročnina potekla.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Po osmih tednih mučne bolezní je za vedno zaspal dne 28 febrar-ja 1919

ANTON FABIAN

moj ljubljeni soprog in oče, naš dobroznane družine Martin in Marije Fabijan, bivaajo v Metli-ki na Dolenjskem. Brat od Josefa in Martina Fabijan stanujoča v San Francisco in brat od Leopold-a in Alojzija Fabijan in sestre Mary Fabijan sedaj omožena Gerbee vsi v stari domovini Pokojnik bil je rojen v Metliki štev. 140, Dolenjsko. Umrí je tu na svojem domu 798 Florida St., San Francisco, Cal. v starosti 28 let. Nemila influenza in plućnica sta mu vzele njegovo mlado življenje. Niti najmanj ni računal na svojo hitro smrt temveč vedno je raču-nal še na dolgo življenje in svojo soprogo ter svojega nadopolnega sinčka. Pokojnik bil je član Slo-vensko podpornega društva v Californiji in član Slovensko Ameriškega bratskega podporne-ga društva obe v San Francisco, Cal. Najlepša zahvala obema društvu oziroma članom za lepe sveže cvetice, za obisk na domu in veliko vdeležbo obeh Slovenskih društev pri pogrebu katerih članu so se vdeležili v mnogem številu. Lepa zahvala vsem darovalcem krasni hvenecev, katere so položili na krsto pokojniku v zadnji nje-gov spomin. Hvala vsem, ki so ga obiskali v hiši žalosti, kjer je po-čival. Nejlepša hvala vsem prijateljem, kateri so nam kaj pomagali za časa bolezní in bili na raz-polago, še posebna hvala Paulini Letnar in Matildi Blut, katere so bile navzoče ob zadnjih zdihlje-jih pokojnika in me tolažile. Hvala tudi gos. Rev. Turku za točno katoliško postrežbo.

Mirno spavaj soprog in oče, ter naš nepozabni brat, lahka naj ti bode svobodna ameriška zemlja. Počivaj mirno!

Žalujoči ostali:
Josephine Fabian, soproga in sinček. Joseph in Martin Fab-ijan, brata.
San Francisco, Cal. 6. marca 1919.

JOSEPH OREŠNIK,
293 Reed St., Milwaukee, Wis.
Priporoča svojo gostilno, kjer se shajajo večinoma vsi Slo-venec, domači in drugi. Na raz-polago imam biljardnico, godbo, cigare in cigarete. Za potujoče imam prenočišča in dajem do-bro postrežbo. Za obilen obisk se priporoča Joe Orešnik.

Zaupno zdravilo prinaša iznenadenja.

Skoro že 30 let se Trinerjevo zdravilo uspešno rabijo s največjim zaupanjem. A to tudi radi pravega vzo-ka, ker zaupnost izdelovaltela zasluži popolno zaupanje in čislanje od strani številnih odjemalcev. Malo povsajanje cen je sedanja potreba, da se ohrani zanesljivost vsebina izdelkov. Branili smo se dolgo zoper draginjo na vseh številnih potrebitnih naših, a novi vojni davek nam je spodbil še zadnji eteber in morali smo cene nekoliko povišati. Vank prijatelj Trinerjevih lekov priznava brez ugovora, da v sedanjosti, ko moramo veliko več plačevati za potrebščine, in tudi lekarja stane stvar več, ni bilo mogoče draginji v okom priti. Zato pa bo vrednost Trinerjevih lekov prvrnila odjemalcem vse kar več plačajo za nje.

Trinerjevo Ameriško Zdravilno Grenko Vino

torej ima tako zaupanje in vspeh med svetom, ker naš... — zoi zgubi svoje stališče. Inmed vseh bolnih: jih je devdeset odstotkov povzročenih in spodeti v ledode. Trinerjevo Zdravilno Grenko Vino očisti ledodec in odstrani iz notranjše drobovje vse nabrane nepotrebne in strupene snovi, ki so neukusne brlog zlotvarnih tvarin zavirajočih pravilno delovanje drobovja. Trinerjevi leki so prosti vsakršne ne-potrebne mešanice in vsebujejo le potrebne zdravilne grenke koreninice ter krasno šarčo rudoča vino. V zadavi zabuhlosti, neprebravnosti, glavobola, pol-glavobola, nervoznosti, navadne slabosti, kakor tudi v ledodnih neprilikah, ki rade nadlegujejo tenake ob prenembi šitja ali rudarje in druge delavce, ko delajo in vdihavajo plin, če rabite ta lek, boste našli v njem neprecenljivo vrednost. Dobite je v vseh lekarnah

TRINERJEV LINIMENT

in gutovo pomoč. Jako je dobro tudi v zadevah odrgnin in oteklin itd., tudi se drgnjenje šivcev in za ma-zanje po kožanju nog. Dobite je v vseh lekarnah

Trinerjev Antiputrin

je izvrstno in prav prijetno zdravilo za navadno rano znotraj. Posebna za izpiranje grla in ust; isto tako za čiščenje ran, izpiranje in drugih kož-nih vnetov. Dobí se v vseh lekarnah.

NAJNOVEJŠE NAGRADE SO DOBILA TRINERJEVA ZDRAVILA V MEDNARODNIH RAZSTAVAH
GOLD MEDAL—SAN FRANCISCO 1916, GRAND PRIX—PANAMA 1916.

JOSEPH TRINER
Manufacturing Chemists
1333-1343 So. Ashland Ave.
CHICAGO, ILLINOIS

IZ GLAVNEGA URADA

IZ GLAVNEGA URADA TAJNIKA
KA SNPJ.

Tajnikom in tajnicam krajevnih društev.

V začetku t. l., kakor znano, smo ločili mladinski oddelček po polnoma stran od članskega, tako da imamo sedaj za vsak oddelček posebej knjigovodstvo in posebej naložen denar, ker tako zahteva zakon. Bili smo pač mnenja, da se denar, oziroma assement, lahko pošlje za mladinski in članski oddelček skupaj v enem money orderju ali draftu, da se s tem prihrani denar. Na ta način je tudi večina društev pošiljala denar, oziroma assement, katerega smo potem menjali in razdelili v tajništvo. Po dvamesečni skušnjaji takega poslovanja pa smo prišli do znanja in zaključka, da pošiljati assement za oba oddelka skupaj v enem money orderju ali draftu je zelo ne-praktično in povzroča preveč sitnosti in ako vpoštevamo stroške poštne in delo pisarja po več pisem za par centov, pride tako pošiljanje denarja veliko dražje kakor če se pošilja assement za vsaki oddelček posebej.

Dokler je vse v redu in kjer so tajniki zmorni, da spravijo stvari, če pridejo iz reda, zopet v red, in si dajo dopovedati, je vse dobro, toda kakor hitro pošljejo preveč ali premalo denarja v eden ali drugi oddelček, ali da pošljejo v eden oddelček preveč, v drugega pa premalo, zmešajo oba poročila in članstvo v obeh oddelkih, pridejo pa take težave in pisati je treba za par centov več pisem. Na vse zadnje ne moremo priti do pravega zaželenega zaključka in zadovoljstva, kar nikakor ne sme eksistirati, dokler je pot, po kateri se dajo take zmešnjave odpraviti. Radi tega smo prišli do zaključka in apeliramo na društvene odbornike, da vsak mesec pošljejo assement v money orderju ali draftu za vsak oddelček posebej z mesečnim poročilom, da bo poslovanje lažje za nas in tajnike, ker to je edina rešitev teh zmešnjav.

John Verderbar, gl. tajnik.

IZ URADA PREDSED. TISK. ODSEKA.

A. M., Ely, Minn. — Vaše stvar ni za javnost. Zadoščenje iščite pri porotnem odboru. Najbolje pa bo, če se poravnate sami med obema.

RACUN.	
med jednoto in društvi meseca feb. 1919	
1. 283.27	10000.00
2. 502.05	868.00
3. 356.20	396.00
4. 189.95	124.00
5. 1042.97	1328.00
6. 349.40	150.00
7. 112.19	36.00
8. 214.00	
9. 252.42	10.00
10. 430.25	438.00
11. 156.41	
12. 265.29	42.00
13. 260.98	207.00
14. 320.97	303.00
15. 311.53	
16. 684.52	
17. 172.18	
18. 584.98	1378.00
19. 430.25	
20. 272.10	98.00
21. 6.21	22.00
22. 174.66	
23. 278.88	
24. 278.88	184.00
25. 103.03	
26. 301.82	746.00
27. 104.93	
28. 630.84	
29. 490.81	109.50
30. 236.54	
31. 288.51	
32. 71.00	
33. 211.68	154.00
34. 86.11	129.00
35. 735.36	
36. 598.01	50.00
37. 130.61	
38. 210.27	18.00
39. 37.18	
40. 71.87	
41. 204.8	
42. 25.48	
43. 256.63	166.00
44. 301.82	746.00
45. 301.82	
46. 280.92	208.00
47. 179.44	
48. 31.54	1.00
49. 441.12	2100.00
50. 144.45	
51. 40.35	
52. 97.15	17.00
53. 508.8	158.00
54. 169.0	744.00
55. 66.84	114.00
56. 130.41	
57. 130.41	
58. 205.00	320.00
59. 12.11	15.00
60. 616.06	40.25
61. 87.40	6.00
62. 107.16	
63. 451.10	550.00
64. 1.10	2.00
65. 13.00	
66. 60.00	
67. 180.27	
68. 40.27	
69. 5.00	
70. 140.11	54.00
71. 102.37	
72. 87.13	60.00
73. 47.13	
74. 143.62	130.00
75. 20.10	62.00
76. 144.00	
77. 50.00	
78. 413.10	303.00
79. 226.80	342.00
80. 94.4	19.00
81. 724.10	
82. 4.00	160.00
83. 9.00	
84. 10.00	
85. 10.00	
86. 10.00	
87. 10.00	
88. 10.00	
89. 10.00	
90. 10.00	
91. 10.00	
92. 10.00	
93. 10.00	
94. 10.00	
95. 10.00	
96. 10.00	
97. 10.00	
98. 10.00	
99. 10.00	
100. 10.00	

GELOLETNI RACUN S. N. P. J. OD 1. JANUARJA DO 31. DECEMBRA 1918.

DOHODKI:					
Gotovina dne 1. januarja 1918	\$463,805.26				
Pomrtnine	109,559.51				
Bolniške podpore	210,667.00				
Rezerzni sklad	10,638.00				
Sklad izrednih podpor	4,265.38				
Poškodnine, operacije in odpravnine	10,638.00				
Upravni sklad	68,274.91				
Obrsti na bonih	17,789.74				
Obrsti čekovnega računa	1,200.86				
Oglasi v Prosveti	3,989.83				
Naročnina na dnevnik Prosveta	13,300.00				
Dohodki od dvorane	320.00				
Vrnjena C. O. D. poština	16.98				
Vrnjena bolniška podpora	443.66				
Prenos iz mladinskega oddelka	500.00				
Dol posmrtnine J. Tomaziča od štev. 286 in Johna Lantetila od št. 19.	65.50				
Preostanek stavkovnega sklada	181.23				
Povračeni stroški brzojav	1.23				
Vrnjena posojena svota pogorelem v Cle Elum, Wash., št. 79	180.00				
Preostanek čekovnega računa American State Bank, Chicago, Ill.	23.00				
Preostanek čekovnega računa Lake Shore Bank, Cleveland, O.	45.01				
Vrnjena dnevnica preveč računana J. Zavertniku	7.90				
Čezvrzno izplačilo iz sklada izrednih podpor	35.00				
Stanarina od jednotinega urada	1,200.00				
Skupni dohodki	\$967,505.80				
IZDATKI:					
Pomrtnine	\$153,641.98				
Bolniške podpore	226,387.00				
Iz sklada izrednih podpor	985.00				
Poškodbine, operacije in odpravnine	7,880.00				
Prosveta, dnevnik	16,396.05				
Prosveta, tednik	8,588.10				
Tiskovine	2,580.93				
Plače uradnikov	12,267.50				
Vožnje in dnevnice uradnikov	900.33				
Vožnje in dnevnice delegatov in gl. odbornikov	25,673.58				
Dvorana in drugi stroški konvencije	129.86				
Stanarina gl. urada za leto 1918	1,200.00				
Uradne potrebine	281.87				
Provizija na oglaših upravitelja Prosvete	722.75				
Plaša odvratnika	30.00				
Stroški pri v. tožbi A. Potusiek	20.00				
Varnostne glavni in društvenih odbornikov	510.75				
Pristojbine in drugi stroški na različne države	281.81				
Nagrade kontestantom za naročnike	150.00				
Veščaki in aktuar	585.89				
Najemnina posebnih moči	392.00				
Pravni oddelček in asessment N. F. C.	77.00				
Vožnje in dnevnice na sušici bolnih članov	250.53				
Promog in drva za gl. urad	268.55				
Erbin Kristan, za spis	100.00				
John Molek, za povest	125.00				
Elektrika in plin	65.43				
Oglasi	30.00				
Preiskava sumljivih in drugih bolnikov	107.90				
Inventar	96.55				
Drugi poštni razred za Prosveto	2,100.00				
Telefon	44.96				
Poštnina vseh gl. odbornikov, uredništva in upravnštva	1,293.30				
Brzojavi	1.58				
Assessment umobolnih članov	118.88				
Davek na vodi	20.26				
Addressograph Co., (spremembe naslovov)	21.21				
Menjava čekov	11.57				
Poprava strojev	28.90				
Razni stroški	7.87				
Chicago Towel Co., (pranje in milo)	12.75				
Barvanje jednotinega urada	462.93				
Nagrade, priznane na konvenciji	545.00				
Legalizacije	1.85				
John Verderbar, povrnitev stroškov v Washington	25.00				
Davek na posestvu	135.72				
Naročnina na liste	36.04				
Shramba za bonde	25.00				
Josef Radisek, povrnitev stroškov v tožbi	75.00				
Fr. S. Tauchar, povrnitev stroškov v zadevi društva št. 207	80.00				
Jos. Zallnik od društva št. 207, zamuda časa	36.00				
Anton J. Terbovec, vožnja in dnevnice: obiski sumljivih bolnikov	64.48				
Posojeno društvu št. 79, Cle Elum, Wash., za časa požara	180.00				
Gotovina dne 31. decembra 1918	\$501,481.14				
Skupni izdatki	\$967,505.80				
PREMOZENJE JEDNOTE NALOŽENO:					
Na obveznicah mesta Chicago in Liberty bondih	\$458,742.11				
Gotovina v posestvu (urad in zemljišče)	11,875.00				
Na čekovnem računu na Kaspar State bank, Chicago, Ill.	30,864.03				
Skupaj	\$501,481.14				
GOTOVINA RAZDELJENA PO SKLADIH:					
V posmrtninskem skladu	\$386,935.71				
V bolniškem skladu (deficit \$2,459.61)	000,000.00				
V rezerfnem skladu	73,657.97				
V skladu izrednih podpor (posojeno bolniškemu skladu (\$2,459.61))	7,409.46				
V odškodninskem in odpravninskem skladu	18,948.64				
V upravnem skladu s posestvom vred	14,529.36				
Skupaj	\$501,481.14				
SKUPNO PREMOZENJE:					
Gotovina dne 31. decembra 1918	\$489,606.14				
Jednotine zemljišče in gl. urad	11,875.00				
Jednotin inventar na pohištvo in druge vrednosti	3,907.88				
Skupno premoženje	\$505,389.02				
Dolg na neizplačanih posmrtninah	125,326.25				
Cisto premoženje	\$380,062.77				
SPLOŠEN PREGLED:					
Naručaj po društvi leta 1918	23				
Naručaj na članstvu leta 1918	1,648				
Nazadovani na blaginji, čistem premoženju	\$ 22,074.26				
Povprečna starost članstva S. N. P. J.	33.3				
ZAVAROVALNI PO RAZREDIH ZA POSMRTNINO:					
Za \$ 150 posmrtnine zavarov. 2,109 članov(ie), obveznost jednote	\$ 316,350.00				
Za 400 posmrtnine zavarov. 11,926 članov(ie), obveznost jednote	7,155,600.00				
Za 1000 posmrtnine zavarov. 3,652 članov(ie), obveznost jednote	3,652,000.00				
Za 1500 posmrtnine zavarov. 639 članov(ie), obveznost jednote	958,500.00				
Skupno število članov	18,326				
Skupna obveznost	\$12,082,450.00				
ZAVAROVALNI PO RAZREDIH ZA BOLNIŠKE PODPORE:					
Za \$1.00 bolniške podpore	10,399				
Za \$2.00 dnevne bolniške podpore	5,781				
Za \$3.00 dnevne bolniške podpore	2,146				
Skupaj	18,326				
STAROST IN ŠTEVILO ČLANOV ZAVAROVALNINE, VPLAČILA V POSMRTNINSKI SKLAD, ŠTEVILO UMRlih IN OBVEZNOST JEDNOTE.					
Starost članov	Število članov	Zavarovalnina	Plačali v posmrtn. sklad	Št. umrlih članov	Zavarovali
16	166	\$ 126,750	\$ 1,085.76	6	7,100
17	193	162,600	1,461.04	6	3,150
18	161	113,150	1,001.41	6	1,200
19	134	94,200	841.59	2	4,850
20	159	91,400	823.00	6	11,200
21	214	140,100	1,372.12	1	10,200
22	338	204,300	2,111.28	17	9,350
23	478	293,800	2,988.84	16	6,650
24	609	384,850	4,301.48	22	13,400
25	655	424,450	4,808.08	9	13,350
26	574	368,800	4,145.84	19	10,700
27	609	412,200	4,905.12	16	9,350
28	609	404,950	5,009.08	15	10,700
29	823	539,150	6,089.32	16	9,350
30	1,027	690,450	7,953.64	22	13,350
31	1,002	653,200	8,739.24	17	8,450
32	918	621,950	8,431.64	14	8,200
33	1,008	686,700	9,609.82	21	14,850
34	929	629,450	9,028.84	16	11,100
35	908	600,900	9,050.44	17	10,150
36	804	546,800	8,280.52	11	6,500
37	710	475,000	7,407.01	5	2,500
38	722	482,100	7,780.88	10	6,800
39	646	446,950	7,503.08	12	7,550
40	604	419,550	7,307.92	7	4,150
41	510	346,500	6,037.24	1	600
42	444	295,450	5,101.68	13	9,100
43	380	239,550	4,303.12	5	3,400
44	322	200,150	3,840.28	5	3,000
45	264	164,800	3,032.52	6	4,000
46	285	193,000	3,131.76	3	1,750
47	200	117,700	2,180.40	5	2,100
48	176	98,250	1,878.64	1	600

49	164	\$7,900	1,749.88	2	1,200
50	148	78,100	1,538.98	1	600
51	100	51,250	975.84		
52	90	47,900	897.60	3	2,200
53	45	27,200	509.60		
54	46	29,700	581.24		
55	23	14,550	241.64	1	600
56	21	13,450	209.72		
57	14	8,800	208.88	1	600
58	9	7,100	171.48	1	600
59	6	2,700	72.60		
60	1	600	16.28		
61	3	1,350	85.86		
62	2	1,200	33.33		
	18,326	\$12,082,450	\$109,889.31	340	\$218,200

POROČILO AKTUARJA O STANJU JEDNOTE LETA 1918.

Chicago, March 1, 1919.

Slovene National Benefit Society,
2657 South Lawndale Avenue,
Chicago, Illinois.

Gentlemen:
I have made the usual valuation of future contributions and benefits, based on your business in force December 31st, 1918, with results shown below, following the standard form of valuation exhibit.

ASSETS — Actual and Contingent.

19. Present Mid-Year Value of Future Net Contributions..... \$ 3,209,702.00
24. Admitted Assets, less \$14,529.36, General or Expense funds..... 499,941.28

26. Total Resources..... \$3,709,643.28

LIABILITIES — Actual and Contingent.

27. Present Mid-Year Value of Promised Benefits..... \$ 3,605,187.00
32. Accrued Liabilities..... 125,326.25
34. Net Sick and Accident Fund..... 26,358.10

36. Total Liabilities..... \$ 3,756,871.35
40. Assets (item 24) to Liabilities (item 36)..... 101.138%
His valuation covers 18326 certificates for \$12,082,450.00.
The above valuation covers the adult membership only and does not include the Juvenile Department.

I understand, from you, that the total income of this Department up to December 31st, 1918, including the balance of funds taken over at the time that this Department was reorganized on the present basis (including interest \$374.49) amounted to \$17,407.93 that the disbursements were
for Death Claims..... \$2,331.00
and for Expenses..... 500.00

Total Disbursements..... \$ 2,831.00

Balance on hand December 31, 1918..... \$14,576.93

Total Assets, adjusted for non-ledger and unadmitted..... 14,619.49

I have valued the certificates of membership in the Juvenile Department on the basis of the Standard Industrial Table and 4% interest, and I find the Present Value of Future Benefits to be..... \$50,235.00

The Present Value of Future Net (Tabular) Contributions..... \$48,209.00

Net Liability, for outstanding insurance..... \$ 2,026.00

in bo postava mrtva, ko ji ne bo nihče sledil.

Stoletja so vlade in oni, ki so imeli izobrazbo ljudstev v svojih rokah, mislili, da se ne sme v javnosti razpravljati o spolnih boleznih, kakor so sifilis in gonoreja (kapavica), češ da je zapeljivo o tem govoriti dokler niso posebno v tej vojni prišli ameriški vojaški zdravniki in vojaška uprava do prepričanja, da je treba vsakega vojaka poučiti, kako se izogniti nevarnim spolnim boleznim in rabi preprečilna sredstva. Spoznali so in pripoznali so navzile protestov od strani raznih vrstnih in srednjeveških sekt, da navzile lepim pridigam in pobožnim nasvetom zaidejo fantje (pa tudi najbolj pobožni!) na slaba pota, kajti spolni nagon je dostikrat močnejši kakor človekova volja. Treba je bilo preprečiti, da spolne bolezni ne okužijo vojaštva in pozneje civilnega prebivalstva, kakor se je dogodilo nekaterih evropskih deželah. Ker je 25% prebivalstva sifilističenega.

Prišel bo v kratkem čas, ko bodo javni učitelji in zdravniki smeli poučevati žene in tudi tudi zaročene fante in dekleta o navedenih, kako se kontrolira porod in uredi seksualni problem.

Kar je mogoče kupiti bogatim ljudem za denar, do tega znanja naj imajo pravico tudi delavske žene in delavski možje.

Ko se znanje o kontroli poroda razširi med ljudstvo, bo s tem zopet storjen velik korak naprej proti pravi civilizaciji in o-srobovitvi človeka od brutalnih sil narave.

Stara devica.

Na Japonskem in Kitajskem ne dobiš "starih devic". Isto vidiš pri starih Rimljanih. V Rimu so potrebovali šest večnih devic, da so čvale "sveti ogenj", in angleški zgodovinar Gibbon pove, kako težko je bilo dobiti to malo število deklet, ki bi hotelo celo življenje ostati samice.

Stari Grki niso poznali starih devic: v Indiji je Manu napisal, da je sramota za dekle, ako se ne poroči, ko je stara 12 let. Med Indoevropejci so bile in so večinoma še sedaj sare device splošno zaničevane in vredne največjega pomilovanja.

Napredni narodi so poslednje čase nehali kaznovati in zaničevati žene, ki hočejo živeti svoje življenje po svoje. Stare device, oziroma starejša dekleta in neporočene žene so koristne za ljudstvo, ker se s tem zmanjša še itak preobilno naraščanje prebivalstva.

Na drugi strani pa lahko ravno te skrbje za otroke, ki se rodijo po drugih ženah. V marsikateri hiši bi bila potrebna taka "stara devica", da bi pazila na preštevilne otroke njenih sester in bratov, ali da bi pomagala in bila tovaršica svojim starišem na njih stare dni.

Vprašanja in odgovori.

Pred par dnevi sem slišal od svojega brivca nekaj glede brk pod nosom. Omenil je, kdor nosi brke več let, mu jih ne priporočajo obriti, ker to škodi za oči. Nekdaj je radi tega skoraj oslepel. Kaj mislite vi?

J. G.

Kakih 25 odstotkov ljudi, ki bi slišali to trditve, bi ji verjeli tako podvrženi smo ljudje praznovanju. Saj je med Slovenci splošno razširjena vera, da pomagajo zlati uhani za slabe oči, zakaj bi ne pomagali brki?

Ali vneti mandeljni v grlu (tonsils) dostikrat povzročajo revmatizem in ali jih je dobro dati izrezati, ali se ozdravi revmatizem?

P. Č.

Vneti mandeljni so redkokdaj glavni vir revmatizma. Ako vas pa vedno vsako leto boli grlo in ako so mandeljni res kronično vneti in vam nagažajo pri požiranju in dihanju in če imate revmatizem, jih je dobro dati izrezati. Nesposobno bi bilo, jih odstraniti v vsakem slučaju revmatizma, tudi če je revmatizem kroničen.

Leta 1787 je umrl v vasi blizu Bergen neki Joseph Surrington v starosti 160 let. Zapustil je mlado vdovo in sina starega 9 let. Njegov najstarejši sin je bil star tedaj 109 let.

Leta 1724 je umrl v ogrski vasi Koepros, deset milj od Temesvara, neki mož, Peter Czarten, ko je bil 185 let star. Pri pogrebu ga je spremljal njegov sin, ki je bil star 95 let.

Zgodovinski roman.

Prolog.

Ker bi morda zanimalo ameriško-slovensko javnost, kako se je godilo povprečnemu vojaku ameriške armade v svetovni vojni, sem sklenil, da s pišem zanimiv in resničen roman, v katerem počastim sam sebe kot glavnega junaka.

Želeč, da bi slovenska javnost v tem dobila vso informativno in v pogled v resničnost dogodilja, ki so se izvršili v tej zgodovinski dobi, ostajam vaš vedno na razpolago.

Avtor.

P. S.:—Pravice niso pridržane.

Prvi del.

V zimskem času prve četrtine leta 1918, sem bil odbran za vojaško službo strice Samove armade, ki je imela izvršiti določeno akcijo v Evropi. To je seveda nekoliko vplivalo na moje civilno življenje — in pripravljati sem se pričel za vojaški stan dovolj zgodaj, da mi je bilo vse bolj priročno in lažje spremljivo, ko je napočil pravi čas te zgodovinske spremembe v mojem življenju. Bil sem torej zaposlen z urejevanjem mojih privatnih — in deloma tudi ekonomskih zadev, kar je logično od vsakega pravega državljanja! Gledal sem namreč v bodočnost, sedanjost in preteklost.

Drugi del.

V spomladi istega leta sem dobil poziv, zglasiti se pri nabornem odboru in sem bil poslan v vežbališče, ki se nahaja na skrajnem zapadu Združenih držav. Tam, in potem na zapadnem jugu, so me "oblali in pilili", da sem bil končno saj deloma kompetenten za "rank and file." Nato sem po osemidnevni vožnji preživel še nekaj dnevov v bližini naše slavne metropole, kjer "prebiva" kip svobode.

Počasi sem pozabljal stare šege in navade, ter se skušal prilagoditi novim. O meni so bile različne sodbje, mnenja in domnevanja, toda radi tega mi ni niti en las več osvil, ne padel z glave — kot po določenih naravnih zakonih! — I-mel sem svoje nazore in idilični centum; drugo mi ni obujalo preveč želj in sem smatral, da ne spada med principe mojega fundamenta za bodočo gradnjo v novem demokratičnem svetu, kjer bodo imeli tudi manjši in slabšeji pravico do "samo-odločitve".

Veseli teh visokih idej, sem bil pripravljen žrtvovati svoj "dolce far niente" in nastopiti trdo dobo za — nedolžen čas — iz katere se morda niti ne vrnem...

Tretji del.

Na morju veličastnem. — Precejšnje število brodovlja — izglede kot ploveča vasa. Mistično kroženje torpedovk, stroge regulacije potnikov, zanimivi dogodki, ledene gore in mraz kljub navadnim vročinam kot je vedno v prvih dnevih avgusta, gugalne postelje na parnikih itd., ni vredno omenjati v "romanu."

Bil sem torej drugi na morju — in to v zelo drugačnih razmerah, kot sem bil prvi. Bilo je nekaj posvem novega in jaz sem se počutil srečnega in zadovoljnega. Vedno novi dogodki in senzacije — to je, kar ljubi moje srce; medtem ko se ne brigam za nevarnosti, ki so v takih procesih v zvezi. Nova odkritja, novo življenje. — Ljudje! saj vendar nismo živi mrličji, da bi oboževali starokopitstvo! Za reforme se udarimo — in oni, ki ostanejo "živi", uživajo sad nove dekevne svobode, ki je garantirana v knjigi narančnih zakonov.

Morje je čarobna okolica in mi je navdahnila čudovite misli.

Četrti del.

Izkrcanje. Sprejem Američanov v Angliji. Lepi otok — Anglija, nje prebivalstvo, nje kraljevo pokrajino, nje mesta in vasi. Spremembe v industriji. Velika pristanišča, obrambe proti zračnim napadom. Navdušen sprejem in naše zanimivo bivanje nekaj dni v nelem taborišču. Vojni jetniki, ki so opravljali razna dela itd., toda kdo bi opravljal vse to v "zgodovinski roman"?

Peti del.

Prepeljali smo se preko angleškega kanala in dospeli v neko francosko pristanjšče, v katerem sem bil že enkrat prej. Francija nas je sprejela še bolj navdušeno kot Anglija. Tudi jezikovno vprašanje se je sprejemalo. — Postali vsi enaki "green horns", izjemski nekaj slučajev. Zopet izjemski nekaj slučajev. Zopet nova šola. Vojaške vaje, seksualne vaje in njihovih šenjenje z ljudmi in njihovimi šenjenji.

gami. Misli imeti prisotne in pet tisoč milj odsotne — vse ob enem. — Pisati mnogo pisem in zelo malo prejeti. Novice sveta izvedeti le kolikor je dovoljeno znanje francoskega jezika. Kupil sem vsak dan časopis in s pomočjo besednjaka zadovoljil svojo radovednost.

Na francoskem so tudi lepa dekleta, lepe vasi in mesta, na katere je v vojnem času padala toča čudne kakovosti; toda kdo bi take "uhoparnosti" spravil v "roman"?

Šesti del.

Prvo grmenje topov v bližini — ragljanje strojnih pušk in pokanje "naših najboljših tovaršic". — Bliski bajonetov — med groznim tuljenjem in kričanjem. Razbito vse, kar je zrastle in kar je bilo umetno zgrajeno — da, tudi zemlja.

To je bila zanimiva doba, polna prizorov in dejanj. Globoki zakopi, vsakovrstno moderno orožje, zrakovlov kot ptie v jenskih dnevih. Življenje v prosti naravi, ki človeku izbiže vso mehkužnost iz razvaznega telesa. Hoje in letanja več kot dovolj.

Vse to pa zato, da se vresničijo ideje — naših velikih gospodarjev in modernega časa. Ker je to delo započeto na ta način, mora biti tudi dovršeno na tem polju!

Podrobnosti te dobe si lahko vsak po svoje predstavlja. Jaz ne maram še bolj vznemirjati trepetih sre raznih mater in ljubih.

Sedmi del.

Ranjen — ne samo jaz, mnogo mojih tovarišev — in koliko je u-bitih.

Druge sladkosti sem torej že okusil, le ubiti še nisem bil. Boj je divjal krog in krog, granate so eksplodirale — vsako sekundo.

Spomin, da me morda raznese granata, se mi ni zdel strašan in s čudovito mirnostjo sem pričakoval onega, kar ima priti.

Osmi del.

Premirje isti dan, ko sem bil ranjen. Vojaški izid — bil sem prijateljsko pogovarjali. Bil so člani "Nemškega rdečega križa", ki so me obvezali za prvo pomoč, in poleg mene še več drugih v prihodnosti.

Svetovna vojna je bila končana v času, ko jaz nisem mogel več sodelovati.

Deveti del.

V raznih bolnišnicah. Kdor je bil že bolan, ve, da ni prijetno; toda prestane se vse; če se pa ne more — se pa enostavno umre.

Vsakovrstni slučaji ran, trud večjih zdravnikov, skrb streljane. O, enkrat bom zopet sposoben za življenje, veselje in zabavo!

Epilog.

V prijetnem pričakovanju na potovanje proti naši domovini Ameriki, premišlujem o vsem, kar sem doživel v tej kratki dobi mojega "romana". Sicer bi se dalo veliko več papirja pomazati, pa naj ta kratek spis zadostuje, ker se večina vedno strinja s "kratkim" — in jedrnatim. Opustil sem torej podrobnosti in jih pridržal zase. Druge bi morda ne zanimalo, zame pa ima veliko vrednost bodočih sanj v prostih urah.

Tako torej; pa naj še kdo reče, da se "zanimiv roman" ne more predložiti v kratki obliki!

Z bratskim pozdravom.

Frank S. Tauchar.

ZAKLADNIŠKI TAJNIK PRI-DE V CHICAGO.

Chicago, Ill. — Iz Washingtona poročajo, da pride zakladniški tajnik Glass dne 21. marca v Chicago. Dne 20. marca bo govoril v St. Paulu, Minn., v interesu posojila svobode in zmage.

MEHIŠKI RUDNIŠKI BIRO BO ODLOČIL O KONECJIJI.

Washington, D. C. — Mehški rudniški biro je odredil, da se revdirajo vse rudniške koncesije, ki jih je dovolila mehiška vlada. Nova mehiška ustava določa, da so vse rudniške koncesije propadle, če niso rudniki razviti. Taki nerazviti rudniki postanejo državna posest.

Statistika rudniškega biroja izkazuje, da je bilo od leta 1910 poročenih 9.517 rudniških koncesij.

11-LETNI OTROK JE USTRELIL SVOJEGA OČETA.

Birmingham, Ala. — J. A. Kirtley, starega 45 let, je ustrelil svojega enajstletni sin, ko je hotel udariti svojo ženo.

Kašelj

je znamenje prihajajočega prehlada, gripe, zagljenja, bronhitov, influence krup. Je zelo nadležna in trpeča. Zdravilo takega slučajev pravilno je treba paziti najprej, da se odpravi kašelj in seveda s tem tudi vsa nadaljša trpljenja.

SEVEROV Balzam za pljuča.

je zelo priporočljivo za zdravljenje kašlja in takih bolečin. Ta odpraga, odžene stran bolečine in pomaga lažje dihanje, olajša napade in prežene kašelj. Je zelo prijazno zdravilo za vživanje. Otroci in odrasli radi vžijajo to zdravilo.

Severova družinska zdravila se prodajajo v vseh lekarnah. Vedno zahtevajte Severova sestavljena zdravila in ne vzemite drugih. Ako vam vaš lekarnar ne more ustreči, potem pošljite vaše naročilo direktno nam, s priloženo pravilno svoto denarja.

W. F. SEVERA Co., Cedar Rapids, Iowa.

Pozor rojaki in društ. tajniki!

Odprl sem svoje novo, moderno krojačnico kjer izdelujem obleke in sukne po najnovejšem kroju; prodajam tudi obleke po najnižjih trgovskih cenah (Wholesale price). Vi si lahko prihranite 10 do 15 dolarjev; dobiček katerega navadno dobi trgovec. Vse delo in blago vam jamčim, ako vam obleka ne pristaja vam povrnem vaš denar. Rojaki in Chicago, okolice in bližnjih sosednjih mest, ne pustite se varati od idov, temveč raje pridite in si ogledite moje izvrstno blago in vzorce, prej nego greste drugam kupit; prepričali se boste, da so moje cene zmerne in blago prve vrste. Ako ste prepričani si prihranite 10 do 15 dolarjev pri obleki, tedaj se vam gotovo izplača, naročiti si vaše obleko pri meni kadar jo potrebujete. Rojaki živeti v drugih naselbinah v Združenih državah si lahko tudi prihranite od 15 do 25 dolarjev pri vsaki fini obleki, ker so cene po deseti nedvomno mnogo višje kot v mestih. Vse listine imam tako točno urejene, da lahko vsak rojak rojaku ali ženi možu vzame mero za njegovo obleko. Pišite še danes po moj cenik, vzorce blaga in za listine v katerem so val podatki za kakovost in barvo ki jo želite. Vse to vam pošljem brezplačno. Kadar potrebujete obleko pišite takoj, ne odlašajte. Moje trgovine je solidna in ne šikovana, moje ime je še marsikateremu rojaku znano, zadnjih pet let imel sem svojo krojačnico v Waukeganu, Ill., katerim se še v nadalje priporočam za naročila.

To je kupon katerega izpolnite in pošljite na moj naslov:

Prosim pošljite mi vse listine cenik in vzorce:

Črne	Moje ime
Modre	Naslov
Sive	Mesto
Rujave	Država

JOS. STIRN, 1356 Wellington Ave., Chicago, Ill.
Vogel Southport in Lincoln Ave.

Opomba: Do moje trgovine pripelje vanka Southport Lincoln ave. poulična kara in tudi Ashland ave. števil. 9. — Ob torkih, četrtkih in sobotah imam odprto do 9 ure zvečer. Druge dneve pa le do 6 ure zvečer in v nedeljah pa od 9 ure zjutraj pa do 12 ure popoldan. Ob večerih in nedeljah ko je trgovina zaprta me lahko dobite doma na domu. Naslov: 1614 Barry Ave.

Naznanilo!

Vam cenj. odjemalcem tem potom naznanjam, da nisem še izvilal cen mojim zdravilom kljub temu, da so se razne snovi, iz katerih so narejena, izdatno podražile. Cel t. mesec pošiljam še jedno štakuljo ali steklenico navedenih zdravil za \$1.00 in 5 za \$4.00.

PARTOLA za želodec in nerodno stolico.

PARTO-GLORY za jahanje krvi in siveev.

PARTO-LIRO zoper glavobol.

PARTO-WILL za bolezn želodca.

PARTO-COUGH zoper kašelj in pljučne bolezni.

PARTO-LIN zoper izpadanje las.

RUMATIN PARTO-PAIN zoper revmatizem in kostobol.

PARTO-CREAM & PARTO SOAP zoper mazulje in pege po lici.

PARTO-SWEAT zoper potenje nog.

ELSA WATER zoper osivle las.

PARTO-CYL zoper mazulje in srbenje života i. t. d.

TRIPLETS št. 2, 3, in 4. 1 škat. \$1.00.

6. \$5.00.

ZDRAVILNO VINO 1 stek. \$1.00 — 6 stek. \$5.00.

Obišnite cenik (knjigo "Pot k zdravju") pošljem zastonj in poštne preste.

Pišite takoj na:

The Parlos Pharmacy.

160 2nd Ave., New York N. Y.

CAS.

Edina Slovenska revija izhaja mesečno na 36 stranic in velja za vse leto \$2.

Cas, 2711 S. Millard Ave. Chicago, Ill.

Pri prehladih

vdrgnite vrat in prs, kakor tudi stopala s Dr. Richter-jevim

Dr. Richter-jevim

Učinkuje takoj učinkljivo in prijetno.

Jedino pravi in varovano znano sredstvo.

Mo. in Gb. v lekarnah in apotekah od F. AD. RICHTER & CO.

24-26 Washington Street. New York, N. Y. Chicago, Ill.

24-26 Washington Street. New York, N. Y. Chicago, Ill.

Proletarec

je slovensko glasilo socialistične stranke v Ameriki. Vsak delavec in rojak, ki se zanima za socializem, bi ga moral redno čitati

pravo sliko socializma.

Naročnina znaša \$2.50 na leto: \$1.50 za pol leta.

Naslov: PROLETAREC

3639 W. 26th St.

CHICAGO, ILLINOIS.

Marija Sluga,

1828 W. 22nd St. CHICAGO, ILL. Telephone Canal 4739 Izkusena in s državnim dovoljenjem petrična

BABICA

se siljudno priporoča slovenskim in hrvaškim ženam in ogrskim Slovencem.

Pazite kam stopite!

Ta splošni izraz je resnega pomena, toda mnogokrat preziran in spahki so na dnevnem redu, posebno tekom tega meseca. Ne dajšajte si trpljenja in bolečin z neveselimi leki. Rabite raje našo domoma Trinerjev Liniment. To zdravilo vam nudi hitro in vspešno pomoč tudi pri revmatizmu, nevralgiji, proti oteklinam i. t. d. Dobite ga pri vašem lekarnarju po oni ceni kakor poprej. Trinerjev Angelična Grenčee najboljša toanika za okrevanje je nekoliko poskočila na ceni toda naši odjemalci bodo gotovo razumeli da so temu krive ogromne cene tvari za izdelovanje teh izvrstnih zdravil. Vprašajte Vašega lekarnarja za obvezane Trinerjeve preparacije.

Jos. Triner Co., izdelovatelj

1334-1343 So. Ashland Ave.,

Chicago, Ill.

Ne zastrupite

si vašega žlečca z različnimi kroglicami in prišilnimi zdravili, ko vam pa priroda sama nudi svoje lastno zdravilo za večino človeških slabosti.

Jaz sem se prepričal, da ni boljšega zdravila od žlečca sv. Bernarda. Bil sem dolgo časa zelo slab, imel sem zaprtico, neprevaj, nervoznost, izgubi spanja, kislem žlečcu, zastrupljenih plin, ne morete jesti ali kakor že bode bolečina v žlečcu, pa najhudejša ženska ali možka, tedaj vživajte sv. Bernarda žlečca, kateri vsebuje zdravilna sredstva za vas. Ne trošite denarja na kroglice in za ne poznana zdravila nego prišilite takoj vlivati sv. Bernarda žlečca zdravilo, po neizmerno nizki ceni. Cena je \$1.15 za en zavitek.

Poskusite to zdravilo takoj, pošljite nam \$1.15 za en zavitek ali pa \$5 za šest zavitev; naslov je: SAINT BERNARD GARDEN, C-16, NEW ORLEANS, LA. Katero se vam pošljejo z vsemi navodili kako se vživajo. Kadar ga poskusite in se prepričate, da vam pomaga, ga priporočite tudi vašim prijateljem. Vaš denar se vam povrne ako bi nam mogli dokazati, da vam ne koristi to zdravilo. Naročite se še danes.

PIVO!

Vsak zamore napraviti izvrstno pivo sam doma na jako priročno način potom Bavarskega Beera—Katkita, kateri je narejen iz pristnega kmečja in sladja (malz). Jedna kova (can) zadostuje za 7 galon (60 steklenic) fine pene, od prave Bavarske se koma razloži, pivo ter stane samo \$2.10 a polni vred. Kdor enkrat to pivo poskusi, ne pije več druge. — Natančno navodilo pošljem z vaskim naročilom. Naročilom prilagajte denar ali money order (ne privlačni čekov) ter naslov. Pošljite na:

A. FOSTONIK,

575 E. 184th St.,

NEW YORK, N. Y.

Pazite in hranite

Narodni izrek pravi: "Pazite na vaš beli denar za črne dneve". To pomenja toliko kakor prvo pazite in hranite dokler ste še zdravi in mladi, da boste imeli nekaj za stara in onemogla leta. Vsak človek mora paziti in hraniti, ker le to je edina pot, ki vas vodi v neodvisnost. Prvi dolar, ki ga date na stran, se lahko ceni kot temeljni kamen poslojca za katerim vsaki stremi. Dobro je vedno imeti na pametu narodni izrek ki pravi: "Zrno do zrna pogača; kamen na kamen palača". Najtežje je početak ali brez početka ni nikdar ničesar. Zatorej prične vlagati vaš denar še danes, ampak pazite, da ga nalagate v gvoje in varno banko. Z vlogo enega dolarja dobite vašo bančno knjižico.

Mi sprejemamo denar na hranilno vlogo in plačamo po 3% obresti od njega.

Posiljamo denar v Italijo, Rusijo in Francusko.

Prodajemo prve pomočilne mortgage (markeče) in dajemo v najem varne hranilne predale.

Sprejemo upise za parobrodno potovanje v staro domovino po vojni.

KASPAR STATE BANK

1900 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Kapital, vloge in prebitke znaša nad \$6,000,000.

Največja slov. zlatarska trgovina

Frank Černe

6033 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zepne in stenske ure, prstane in medaljone vseh Slov. Jednot in Zvez, broške, zapustnice, diamantne prstane in lavalirje, veritice i. t. d.

POPREVLJAMO: ure in druge zlatnine po nizki ceni.

Podružnica

COLUMBIA GRAMOFONOV

in gramofonskih plad. Slovenskih in drugih. Prodajamo na lahko mesečna odplačila. Pišite po cenik, kateri se vam pošlje brezplačno, ali pa osebno vprašajte za cene predno drugod kupite.

Najboljše blago

Najnižje cene.

POZOR ROJAKI!

Prodaj podpisani se vam priporočam, da kadar ste namenjeni kupiti kaj v zlatarski stroki kakor ure, veritice, privezke, prstane, itd., kakor tudi šenske ure, veritice, zapustnice, zapustne ure, lavalirje, uhane broške itd., da se vedno popred kakor drugje kupite obrnete na mene. Vam garantiram da boste naj bolj pošteđeni in s oajnikjimi cenami.

V zalogi imam tudi prstane, privezke, broške, igle itd. različnih Jednot in Zvez. Vsa kos rebo je prodan pod garancijo.

FRANK STONICH (zlatar),

7 W. MADISON ST.,

Chi. Nav. Bank Bldg. (Room 806)

CHICAGO, ILLINOIS

Imam v zalogi nove kranjske in nemške harmonike, tristrune, dvoglasne, z ravnim okovnim držajem, delane natančno po LUBASOVEM NACINU; kupujem in prodajam tudi stare in rabljene harmonike, kakršnegakoli izdelka, kakor tudi nove mehove, kovčuge itd.

ALOIS SKULJ,

323 Epsilon Place,

BROOKLYN, - - N. Y.

SRAJCE Velika zaloga

možkih srajc \$1.00 do \$3.00
Svilene srajce \$2.50 do \$5.00

Predno kaj kupite,
oglejte si našo trgovino.

OBLEKE.

Izdelujemo možke obleke po meri in po najnovejšem kroju, vedno nizke cene pri nas.

V zalogi imamo tudi obleke za dečke najnovejše mode, trpežno blago.

Klobuki najnovejši
črni, sivi, zeleni in
rjavci, po \$3.00—
\$3.50, \$4.00, \$4.50,
\$5.00, \$5.50, \$6.50.

Belaj & Močnik

6205 St. Clair ave.
Cleveland, Ohio.

CENJENI ROJAKI POZOR!

Zopet imamo krasne štedilnike (peti) na prodaj!

Posebne pazite na znak ali na pis (The Eternal Range) te vrste peči so zelo krasnega in terpečnega izdelka in so zelo močne. Imajo jih za 25 let. Liberty brand varenost za polno veljavo pri vsakem nakupu. Pri nas dobiš tudi raznovrstne pohištvo in druge stvari. Lahko kupite in si pregledate vaš dom, dajemo na toliko popusta, tignisite se pri:

STONICH BROS., CHISHOLM, MINN.

Naznanila, vabila in zahvale.

Greenland, Mich. — Opozorjam vse člane društva "Novi dom" št. 28. SNPJ, da se polnoštevilno udeležijo prihodnje mesečne seje, katere se vrši 13. aprila ob drugi uri popoldne. Na dnevnem redu imamo več važnih točk. Na isti seji moramo izvoliti novega predsednika in druge društvene odbornike, kateri so odpotovali iz te naselbine radi slabih delavskih razmer, katere so nastopile v tukajšnji okolici. — Joe Michelić, taj.

La Salle, Ill. — Opozorjam člane "Triglav" št. 2. SNPJ, da se bolj redno udeležujejo mesečnih sej. Pravila zahtevajo, da se mora vsak član udeležiti vsaj vsake tretje mesečne seje. Ako člani omenjenega društva ne bodo vpoštevali te točke društvenih pravil, sem primoran jaz vpoštevat pravila in posledice naj si potem vsak sam sebi pripiše. Toliko v pojasnilo, da ne bo potem kakšnega nepotrebnega zabavljanja. Nadalje naznanjam članom omenjenega društva, da je bilo sklenjeno na zadnji redni seji, da vsak član (len) plača od sedaj naprej 10c v društveno blagajno za pokritje društvenih stroškov. Nadalje opozorjam člane, da plačujejo bolj redno mesečnino. Vsa mora plačati najkasneje do 24. vsakega meseca, sicer je pa po pravilih suspendiran. — John Ermen, tajnik.

Springfield, Ill. — Opozorjam vse sodruge tukajšnjega socialističnega kluba, da poravnajo mesečne prispevke, kateri nameravajo še nadalje ostati v socialističnem klubu. Nekateri dolgujejo mesečnino že za tri mesece. Ako ne marajo poravnati, so glasom pravil izključeni iz kluba. Obenem opozorjam vse sodruge, da se polnoštevilno udeležijo prihodnje seje, katere se vrši dne 23. marca ob drugi uri popoldne in vsak naj pripelje še enega novega člana. Na dnevnem redu imamo več važnih točk, katere je treba rešiti. Seja se vrši v "Arion Hall". — Frank Bezjak, tajnik.

Bearcreek, Mont. — Pozivljam vse člane društva "Slovenski Sinovi", št. 112 SNPJ, da se polnoštevilno udeležijo prihodnje mesečne seje, katere se vrši 13. aprila v navadnih društvenih prostorih. Na dnevnem redu imamo več važnih točk ki jih moramo rešiti. Seja se vrši v "Arion Hall". — John Vidle, dosedanj tajnik.

Cleveland, O. — Tem potom naznačujem članom društva "Vodnikov vece", št. 147 SNPJ, da je bil na zadnji redni mesečni seji izvoljen novim tajnikom brat Erzenem Gorše. On prevzame tajniške posle s prvimi prihodnjim mesecem. Radi tega opozorjam vse člane omenjenega društva, da se obdržijo na novoizvoljenega tajnika v vseh društva se tikajočih stvari. Obenem opozorjam člane, da plačajo acesment najkasneje do 24. tega meseca, da mi bo mogoče urediti društvene knjige in jih v redu izročiti novemu tajniku. — J. Godnjavec, tajnik.

Kenosha, Wis. — Opozorjam člane društva "Ilirija", št. 38 SNPJ, na sledeče točke, katere smo rešili na zadnji redni mesečni seji: Društvenega acesmentu se ne bo zalagalo več za nobe tega člana, izjeme so le bolniki, kateri se nahajajo v slabih finančnih razmerah. Vsakdo kdor bo radi tega suspendiran, naj si sam sebi pripiše. Jaz pa tudi nisem noben bankir, da bi zalagal za člane, kateri tako radi "pozabijo" plačati mesečnino. Nadatje je bilo tudi sklenjeno, da se moravmo bolj udeležiti prihodnje mesečne seje, katere se vrši v aprilu, v nasprotjem slučajno bo suspendiran, ker pravila zahtevajo, da se mora vsak član udeležiti najmanj vsake tretje mesečne seje. Na tej seji se bo tudi ukrepalo, glede premitivite društvenih zbornanj v lepno in prostorno dvorano "Schultz Hall". — Frank Žerovec, tajnik.

Moline, Ill. — Naznanjam članom društva "Mississippi", št. 286. SNPJ, da sem bil izvoljen za društvenega tajnika omenjenega društva, da se obratne name v društvenih zadevah. Obenem jih tudi opozorjam, da redno plačujejo mesečnino in da se bolj redno udeležujejo mesečnih sej in da ne seji plačujejo mesečnino. Vsakdo naj se ravnava po pravilih, ker le na ta način zamore društvo in SNPJ napredovati. — Kdor se ne ravnava po pravilih sledi suspendacija, kar je velik udarec za vsakega člana, posebno ako zbol. — Lovrene Gradišek, tajnik.

Francoška vlada ne pusti socialistom v Rusijo.

Pariz. — Francoška vlada je odrekla potne liste trem francoskim socialistom, ki imajo nalogo po sklepu bernske konferenec obiskati Rusijo in preiskati tamšnje razmere.

ISKANJE MENISKEGA ZAKLA. DA JE ZOPET OŽIVELO.

Durango, Colo. — Pred približno tri sto leti so se španski menihi nastanili nekeje v Severni Mehiki. Ustanovili so misijonske postaje in odkrivali pota v okolici iz ravnostistih vzrokov, ki so privabili na stotine španskih in portugalskih klativitev v Mehiko, Peru in Čile. Oddelek teh menihow je šel ob reki Rio Grande proti severju in ko se je bližal glavnim vodam, se je odločil, da krene proti zapadu in odkrije dolino s skalnatimi jamami, o kateri so Indijane pripovedovali menihow, da teče deroča reka, katere ne prebreds človek. Na obrežju te reke se skale, svitile kakor sonce.

Menihi so našli reko in obrežje. Prepričali so se, da so v skalah kosčke zlata, ki blišče v soncu. Nalomili so tega zlata, naložili so svoje osle in se vrnili v Santa Fe.

Tako pripoveduje legenda o menihih in zlatu, ki je pa tesno zvezana s povestjo, ki jo pripovedujejo stari rudarji na svojih vstankih. Po tej povesti so stari lovi in rudarji naleteli na skale iz katerih so menihi dolbili zlato, ali v naglici so jih prezrli. Šele kasneje je nekega dne rudar Michael O'Leary prišel v Parrot City. Kazal je velike kosčke zlata in pravil, da je odkril "zgubljeni meniški rudnik". Nekega dne je izginil iz mesta in se po sedmih mescih vrnil v Animas City obložen z zlatom. Prišlo je pijančevanje in igranje za denar, O'Leary je pa nekega dne izginil.

Ta povest vedno znova spodbuja rudarje in zlatoiskale, da grede iskat meniške rudnike.

Letos se pripravlja zopet taka ekspedicija v divjino. Vodi jo bo neki Smith, star lovec, poznan pod imenom "tiger". Ko se bo pričel aneg tajati v gorovju in se prične narava ogrinjati z zelenim plaščem, bo tudi letos marsikateri rudar na potu skozi prelaz Needless v misterijozno divjo pokrajino, ki se razprostira med prelazom in reko Rio Grande, da odkrije "izgubljeni meniški rudnik".

NAVIHANA SLEPARKA OBSO. JENA NA ENO URO ZAPORA.

Seattle, Wash. — Soprog Mac Assimacopoulos se je nahajal v Alaski in ona se je najbrž dolgočasila, ker je samevala v Seattlu. Da ne utone v dolgočasnosti, je pričela nastopati kot nevesta, ki išče ženina, da se zasedra z njim v zakonskem pristanu. Na ta način je potegnila več ženinov v Seattlu. Everettu in Tacomi, ki so imeli kaj pod palecem. Končno so oblasti prišle njenim sleparjam na sled in bila je aretirana. Presedeti je morala mesec dni v okrajni ječi do obravnave, ker ni nihče zanjo položil poročstva. Sodnik Jeremiah Neterer jo je obsodil na eno uro zapora.

PRETEPANJE JETNIKOV V VIRGINIJI.

Richmond, V. Va. — E. E. Dudding predsednik društva za olajšanje stanja jetnikom, je pisal governorju Davisu v Virginiji, da naj kaj stori, da ne bodo jetniki v virginjskih kaznilnicah tako neusmiljeno trpinčeni. Dudding toži, da jetnike tam pretepa z volovsko žilo in jih priklepajo z verigami na križ v celicah. Na to pritožbo je odgovoril major James B. Wood, načelnik kaznilnice v Richmondu, da ni "nepotrebnega trpinčenja", prižal pa je, da je bil jetnik dr. Asa W. Chamberlain dvakrat tepen, ker je poskušal pobegniti.

DELAVSKA OBRAMBNA ENOTA ORGANIZIRANA.

New York, N. Y. — Tukaj se je organizirala "Delavska obrambna enota", ki ima nalogo, da pridobi javnost za pomiloščenje vseh političnih kazencev. Tako se je izjavila gđ. Gurley Flynn, ki je dostavila, da so nekateri zlorabili zakon proti špijonaži.

IZREDNA SMRTNA PONE-SREČBA.

Anderson, Ind. — Jonathan Armstrong, jetniški paznik, je hotel odgnati 19-letnega Roy Millerja ki je v preiskavi radi njegovega duševnega stanja, separatno celico. Ko je prijel fanta, da ga odžene v celico, mu je spodrsnik in padel je tako nesrečno na tlak iz betona, da je udaril z glavo o železen drog. Drugi jetniki so pričeli klicati na pomoč in so mu pomagali po svojih močeh. Dvajset minut po nesreči je umrl, ne da bi prišel k zavesti. Zdravniki se doglali, da si je pri padcu prebil lobanjo.

\$18,500,000.00

2 BESEDO: OSEMNAJST MILJONOV PET STO TISOČ DOLARJEV JE POSOJENEGA NA PRVE MARKEČE, HIPOTEČNA POSOJILA IN NA OBVEZNICE; KUPCI TE VSOTE NISO DO DANES IZGUBILI NITI CENTA.

To je naš rekord, na katerega smo lahko ponosni. Direktor tega odbora je gos. J. F. Stepina, kateri je že nad 28 let v zvezi s tem bančnim poslom in je v ti dobi prodal za \$9,000,000,000 markečev, hipotečnih posojil in obveznic in kot blagajnik in predsednik te hranilnice v času šest let in pol napravil posojil raznim kupcem na markeče, hipoteko in obveznice za \$9,500,000 in niti centa niso izgubili kupci.

Mi imamo vedno naprodaj razne prve markeče hipoteka posojila in obveznice v znesku od \$100 do \$20,000.

Vi ne morete boljše naložiti svoj denar kot v teh prvih markcih, hipotečnih posojilih ali obveznicah.

AMERICAN STATE BANK

J. F. Stepina, preds.

Em. Beranek, podpreds.

Adof J. Kras, blag.

Pod nadzorstvom "Chicago Clearing House". V zvezi s pošto hranilnico Združ. držav.

1825 Blue Island Ave.,
vokal Loomis ulice,
CHICAGO, ILLINOIS.

Edina Slovenska Tvrdba

Zastave, regalije, znake, kape, pečate, in vse potrebščine za društ. in jed

Delo prve vrste. Cene nizke. Slovenske cenike pošljamo zastonj.

F. KERŽE, 2711 So. Millard Avenue, Chicago, Ill.

Največja slovanska tiskarna v Ameriki je

NARODNA TISKARNA

2144-45-46 Blue Island Avenue, Chicago, Illinois.

Mi tiskamo v slovenskem, hrvaškem, slovaškem, češkem, poljskem, kakor tudi v angleškem in nemškem jeziku. Naša posebnost so tiskovine za društvo in trgovce. — — — — — "PROSVETA" se tiska v naši tiskarni.

F. K. Bauzon,

5920 St. Clair Avenue,
CLEVELAND, O.

Cenjenim rojakom širom Združenih držav, kot izučeni in stari mojster v stroki rezilnega in brivnega orodja, da brusim britve, škarje, ter sploh vse kar reže in kosi. V zalogi imam nove britve, škarje, brivne stroje, (Safety Razors), ter sploh vso brivno pripravo. Ker ne razpošiljam cenikov, naznanjam rojakom, da prodajam jamicene britve od \$2 naprej do \$10.

Pozor! Za lovec imam v zalogi puške, popravljam puške in samokrese. Pri naročilu ne smete pozabiti priložiti vaš natančen naslov. Za natančnejše podatke se obrnite na zgoraj označeni naslov: Se vam priporoča edini Slovenec v tem poslu.

BRIDGEVILLE TERRACE

Plan No. 1 in Plan No. 2, je moja last in ni agencija.

Imam še okoli štiristo (400) lotov na prodaj. Cene so od \$110.00 do \$600.00. Prodajam na mesečne obroke.

Kupcem pomagam staviti domove. Prepričajte se!

Sedaj je priložnost za narediti lep dobiček pri tej kupčiji. Neodlagajte!

Tukaj v Bridgeville, so tovarne in premogorovi. Mesto lepo napreduje in ima bodočnost. Pridite pogledat, ali pišite takoj za pojasnila. Kupite od lastnika in agentov zaslužek ostane v vašem žepu. Naslov:

FRANK SCURICH

Real Estate — Notary Public.

BRIDGEVILLE,

PENNSYLVANIA.

Mi sprejemamo vaše vloge in druge bančne posle.

Plačamo po 3% na hranilne vloge.

LA SALLE SAVING BANK & TRUST CO.,

753—1st Street,

LA SALLE, ILL.

O. M. BENSON, Cashier.

SHIRLEY BROS. CO.

Najznanejši pogrebnik med Slovani.

Točna postrežba, zmerna cena. Uradi so na 2106 W. Michigan St., 3020 N. Illinois St., 2815 E. Washington St. in 5506 E. Wash. St., Indianapolis, Ind. Oba telefona.

ČE SE ZANIMATE za svetovne dogodke, delavski položaj, dogodke v stari domovini in Ameriki in vam je potekla naročnina, jo obnovite nemudoma, da vam bo list še vbodoče redno dostavljen.

DELAVEC, ki želi razširiti svoje duševno obzorje, je naročen na dnevnik "Prosveta".

V vojnovarčevalnih znakah je denar najboljše naložen.